STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA W LATACH 2008-2015

Rzeczyca 2008

Spis treści

WSTĘP

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY RZECZYCA

1.1. Informacje ogólne

1.2. Demografia

II. DIAGNOZA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ W GM. RZECZYCA

2.1. Struktura pracujących

2.2. Wykształcenie

2.3. Bezrobocie

2.4 Pomoc społeczna

2.4.1. świadczenia z zakresu pomoc społecznej

2.4.2. świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna

III. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

3.1. Warunki mieszkaniowe

3.2. Zabezpieczeni zdrowotne

3.3. Edukacja .

3.4. Bezpieczeństwo publiczne

3.5. Ośrodek kultury

3.6. Organizacje pozarządowe

IV. ANALIZA PROBLEMÓW W GMINIE RZECZYCA

V. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

5.1. Analiza SWOT

5.2. Cele strategiczne i operacyjne.

VI. MONITOROWANIE I OCENA STRATEGII

VII. FINANSOWANIE STRATEGII

Wstęp

Podstawę prawną Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi art. 17 ust.1 pkt. 1 Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. . Zgodnie z tą Ustawą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, wymagającym strategicznego podejścia do zagadnień polityki społecznej , gdyz takie podejście pozwala na przyjęcie nowych rozwiązań w celu ograniczenia występowania niekorzystnych zjawisk.

W związku z tym niezbędne staje się systematyczne diagnozowanie problemów społecznych. Identyfikację głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej w gminie Rzeczyca dokonano na spotkaniu zespołu problemowego. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono główne obszary problemowe.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, które są źródłami (przyczynami) tworzącymi te problemy. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych a następnie sfery społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Pozwoliło to określić rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii i formułowania programów operacyjnych w gminie.

Sposób opracowania strategii:

Do opracowania strategii powołany został zespół roboczy zarządzeniem Wójta nr 37/2007 z dnia 25 czerwca 2007 r. w składzie:

1. Maria Jolanta Ochota - Przewodnicząca zespołu
2. Regina Sarwa - Z-ca Przewodniczącej Zespołu
3. Bogusława Kobacka - sekretarz Zespołu
4. Grażyna Frączak - członek zespołu

5. Teresa Zofia Gruda - członek zespołu

6. Stanisława Kosiacka - członek zespołu

7. Wojciech Kosior - członek zespołu

8. Antoni Socha - członek zespołu

9. Grażyna Kielan - członek zespołu

10. Barbara Bors - członek zespołu

11. Wiesława Gierach - członek zespołu

12. Sławomir Pietrzak - członek zespołu

13. Eugeniusz Karwat - członek zespołu

Istotnym elementem opracowanie strategii były:

a) badania ankietowe – badania przeprowadzone zostały wśród lokalnej społeczności. Wypełnionych zostało 59 ankiet w tym 34 przez kobiety , 25 przez mężczyzn.

b) warsztaty partycypacyjne przeprowadzone w gminie z udziałem mieszkańców. W ramach opracowania strategii przeprowadzono 3 warsztaty. Wśród uczestników spotkań byli: przedstawiciele sołectw, placówek edukacyjnych, placówek kultury, organizacji społecznych (Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych, grup nieformalnych).

Podstawowe etapy pracy nad strategią w poszczególnych sferach obejmowały:

1. przegląd istniejącej sytuacji (diagnoza stanu) w poszczególnych sferach. Na tym etapie planowania strategicznego następuje konfrontacja uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych w analizowanych sferach.
2. Drugim etapem prac było określenie problemów w poszczególnych sferach. Problemy muszą dotyczyć poszczególnej sfery w zakresie pomocy społecznej. Przeprowadzenie analizy problemów obejmowała:
   - przegląd istniejącej sytuacji w analizowanym obszarze;
   - wybór spośród problemów tych, które można uznać za najważniejsze.
3. Formułowanie celów. Etap ten składa się z dwóch części. Przeprowadzenie analizy celów polegało na przeformułowaniu zdefiniowanych problemów na cele. Wychodząc od stanu negatywnego (problemu) przekształcono w stan

przyszłościowy (pozytywny). W tym etapie dla każdego zdefiniowanego celu przypisano mierniki oraz ich źródła.

4. W ostatnim etapie grupy robocze określiły dla każdego z celów zbiór działań (harmonogramy).

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY RZECZYCA

1.1. Informacje ogólne

Gmina Rzeczyca znajduje się w powiecie tomaszowskim , położona jest we wschodniej części woj. łódzkiego. Graniczy od północy i zachodu z gminą Czerniewice, od wschodu z gminą Nowe Miasto (województwo mazowieckie) oraz od południa z gminami Poświętne i Inowłódz - granicą jest rzeka Pilica. Jej atut wynika z bliskiego usytuowania (17 km) od trasy ekspresowej Warszawa- Katowice, przebiega przez gminę droga wojewódzka Rawa Maz. - Opoczno oraz relacji Tomaszów Maz.- Nowe Miasto.

Odległości od najbliższych miast wynosi :

Rawa Maz.	- 17 km
Nowe Miasto	- 19 km
Tomaszów Maz.	- 25 km
Piotrków Tryb.	- 56 km
Łódź	- 75 km
Warszawa	- 95 km

Stacje kolejowe w Dębie Opoczyńskiej (15 km) i Tomaszowie Maz (25 km)

Wszystkie ważniejsze ciągi komunikacyjne gminy pokryte są nawierzchnią bitumiczną. Gmina Rzeczyca zajmuje powierzchnię 108 km^2, zamieszkuje ją 5.064 osób. Administracyjnie gminę tworzy 19 miejscowości, z których utworzono 18 sołectw.

Są to: Bartoszówka ,Bobrowiec,Brzeg, Brzozów, Glina,Grotowice, Gustawów Jeziorzec, Kanice, Kawęczyn, Lubocz, Łęg, Roszkowa Wola, Rzeczyca I, Rzeczyca Nowa, Sadykierz ,Wiechnowice,Zawady.

Mapa Gminy Rzeczyca .

Mapa powiatu tomaszowskiego

1.2. DEMOGRAFIA

Społeczeństwo (ludność gminy) w procesie rozwoju lokalnego odgrywa rolę podmiotu tego procesu. Wynika to z rozstrzygania przez nie o kształcie ustroju i systemu gospodarczego oraz o charakterze i składzie organów władzy samorządowej, która decyduje o kierunku strategii rozwoju. Z tego względu ocena sytuacji demograficznej jest jednym z czynników warunkującym możliwości i potrzeby rozwoju gminy. Do oceny tego stanu w gminie Rzeczyca wybrano takie czynniki jak: płeć, strukturę wieku ludności, przyrost naturalny. Konfiguracja wyodrębnionych wskaźników wywierać będzie wpływ na przyszłą strukturę i dynamikę ludności na danym obszarze. Gminę Rzeczyca zamieszkuje 5.064 mieszkańców według danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy w Rzeczycy. Pod względem liczby ludności jest to szósta co do wielkości gmina w powiecie tomaszowskim. naturalnego (największy -26 osoby wystąpił w 2005, najmniejsze zaś w roku 2003 -2 osoby). Natomiast

W latach 2003-2007 w gminie występuje zjawisko ujemnego przyrostu saldo migracji na przestrzeni lat było cały czas ujemne (tabela Nr 1).

Tabela Nr 1. Wskaźniki demograficzne w latach 2003-2007

wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
przyrost naturalny	- 2	- 6	- 26	- 9	-27
saldo migracji	- 18	- 17	-34	- 16	-21
Napływ ludzi	35	35	27	35	32
Odpływ ludzi	53	52	61	51	53

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Z powyższych danych wynika ,że odpływ mieszkańców z terenu gminy wydaje się zjawiskiem naturalnym. Osoby decydujące się na migrację czynią to w większości z przyczyn ekonomicznych. Z punktu widzenia przyszłych potrzeb rozwojowych gminy migracja jest zjawiskiem negatywnym, ponieważ utrzymywanie się migracji (głównie

młodzieży) prowadzi do deformacji struktury demograficznej w gminie, co z kolei ograniczyć może w przyszłości możliwości rozwojowe.

Struktura ludności pod względem wieku ma znaczenie ekonomiczne, poprzez rodzaj i rozmieszczenie działalności gospodarczej. Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.

Struktura ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym przedstawia tabela Nr 2

Tabela nr 2. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2006 r.

wyszczególnienie	Ogółem	Ludność w wieku		
		Przedprodukcyjnym	Produkcyjnym	Poprodukcyjnym
województwo	2566198	474384	1639722	452092
Powiat tomaszowski	120887	24071	76346	20470
gmina Rzeczyca	5026	1134	3004	888
w %				
województwo	100	18,5	63,9	17,6
Powiat tomaszowski	100	19,9	63,2	16,9
gmina Rzeczyca	100	22,5	59,8	17,7

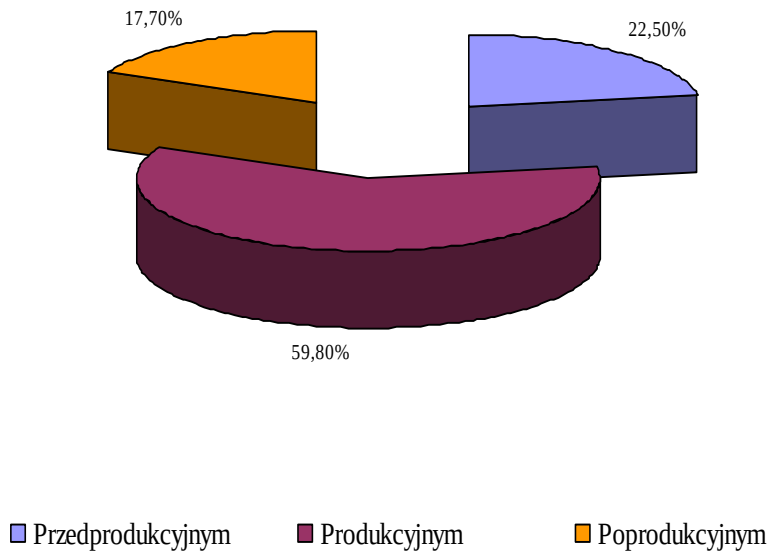
Źródło: Roczniki Statystyczny Województwa Łódzkiego 2007

Powyższa statystyka wskazuje na fakt , iż ludność Gminy Rzeczyca jest obszarem zdominowanym przez społeczność młodą w wieku produkcyjnym

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 59,8 % wszystkich mieszkańców gminy. W powiecie i województwie składnik ten jest wyższy. Jest to zjawisko negatywne szczególnie z punktu widzenia zadań pomocy społecznej.

Podobnie przedstawia się sytuacja w wieku poprodukcyjnym w przypadku gminy stanowią 17,7 %. i jest wyższa, niż dla powiatu tomaszowskiego i województwa.

Rys.3. Struktura wieku mieszkańców gminy Rzeczyca w %)
Źródło: opracowanie własne, dane Rocznik statystyczny Województwa Łódzkiego 2007

Struktura płci od kilku lat wykazuje nieznaczna przewagę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet. Stanowią oni 51,1% wszystkich mieszkańców gminy. W grupie wieku produkcyjnego przeważają również mężczyźni , stanowią oni 32 % ogółu mieszkańców.

II. DIAGNOZA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE RZECZYCA

2.1. Struktura pracujących

Z danych spisu powszechnego z roku 2002 większość ludności zamieszkującej gminę Rzeczyca utrzymuje się z pracy (67,4 %), natomiast pozostała ludność utrzymuje się z innych źródeł, w tym ze źródeł nie zarobkowych. Pod pojęciem nie zarobkowe źródła

mieszczą się między innymi emerytury i renty. Z tych źródeł utrzymuje się 32,6 % ludności gminy (tabela Nr 3.).

Tabela Nr 3. Ludność według głównego źródła utrzymania, płci

wyszczególnienie	ogółem	z pracy				z pozostałych źródeł		
		razem	najemnej	na rachunek własny	w tym gosp.rolne	razem	Nie zarobkowe	
							emerytura	renta
Gmina Rzeczyca	5320	3585	969	2616	2431	1735	1149	346
Kobiety	2593	1620	469	1151	1075	973	671	172
Mężczyźni	2727	1965	500	1465	1356	762	478	174
w %								
gmina Rzeczyca	100	67,4	18,2	49,2	45,7	32,6	21,6	6,5
Kobiety	100	62,5	18,1	44,4	41,4	37,5	25,9	6,6
Mężczyźni	100	72,0	18,3	53,7	49,7	27,9	17,5	6,4

Źródło: GUS 2002 NSP

Rynek pracy tworzony jest przez następujące podstawowe elementy :

- Zasoby kapitału ludzkiego i jego wykorzystanie ,
- Podział pracowników wg. pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki narodowej
- Wielkość i struktura bezrobocia.

Jednym z ważnych czynników wpływających na rynek pracy jest poziom zatrudnienia

Tabela Nr 4 .Liczba osób pracujących w Gminie Rzeczyca

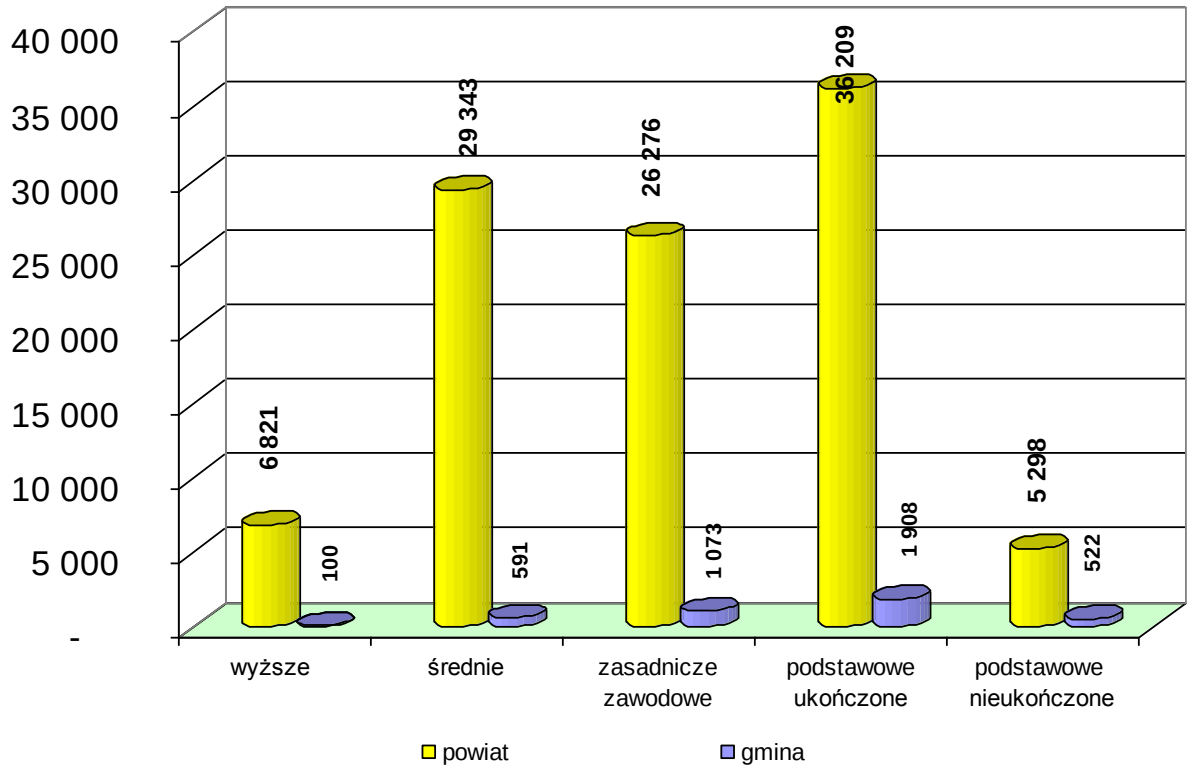
Liczba osób pracujących	Ogółem					Mężczyźni					kobiety				
	1997	2003	2004	2005	2006	1997	2003	2004	2005	2006	1997	2003	2004	2005	2006
	423	234	221	204	221	170	105	73	65	82	253	138	148	139	139

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Z powyższych danych wynika , iż zatrudnienie w Gminie Rzeczyca w roku 1997 kształtowało się na wyższym poziomie niż obecnie. Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba pracujących ulegała zmianom, nastąpił spadek zatrudnienia o 202 osoby. Są one zależne od zmian koniunkturalnych w gospodarce polskiej.

2.2. Wykształcenie

Cechą charakteryzującą mieszkańców danego regionu i ważną w procesie rozwoju gospodarczego jest poziom wykształcenia mieszkańców. Od poziomu wykształcenia mieszkańców danego obszaru zależy głównie wielkość bezrobocia na jej obszarze.

Rys.4. Poziom wykształcenia mieszkańców w gminie Rzeczyca w 2002 roku na tle powiatu
Źródło: GUS 2002 NSP

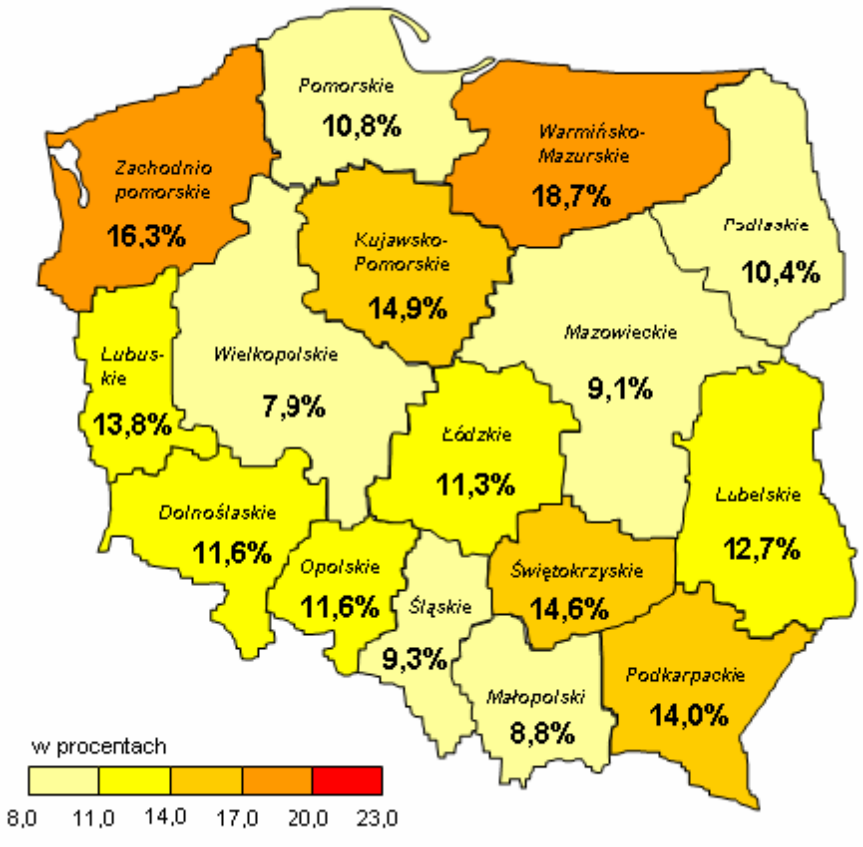
Ludność gminy charakteryzuje się niskim poziomem wykształcenia (rys. 4). W Rzeczyca osób z wyższym wykształceniem jest około 2,4%, natomiast w kraju wskaźnik ten wynosi około 10,2% (na podstawie danych GUS 2002 NSP), a w województwie łódzkim około 9,4%. Przeważająca grupa mieszkańców gminy posiada wykształcenie

podstawowe – 45,5%. W województwie wskaźnik ten wynosi około 32,8 % Nieukończone wykształcenia podstawowe posiada 12,4 % mieszkańców. Niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy przyczynia się do wysokości stopy bezrobocia w gminie. Wynika to z faktu, że osoby o niższym wykształceniu mają mniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia. Zjawisko to jest bardzo typowe dla grup społecznych zamieszkujących tereny wiejskie.

2.3. Bezrobocie

Problem bezrobocia w Polsce ujawnił się w latach dziewięćdziesiątych i stał się najważniejszą kwestia społeczną. Swym destrykcyjnym działaniem dotyka ono bezpośrednio nie tylko jednostkę czy rodzinę , ale także całe społeczeństwo.

Stopę bezrobocia w Polsce w roku 2007 przedstawia poniższa mapa.

Mapa: stopa bezrobocia według województw (stan listopad 2007 r.)

Głównym problemem w województwie łódzkim ludności wiejskiej jest niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. W końcu 2007 roku, podobnie jak w roku 2006 i 2005, najliczniejszą grupę w strukturze bezrobotnych zamieszkałych na wsi tworzyły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym (68,5% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi), z czego osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej było 17 068, zaś osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym 13 290 osób.

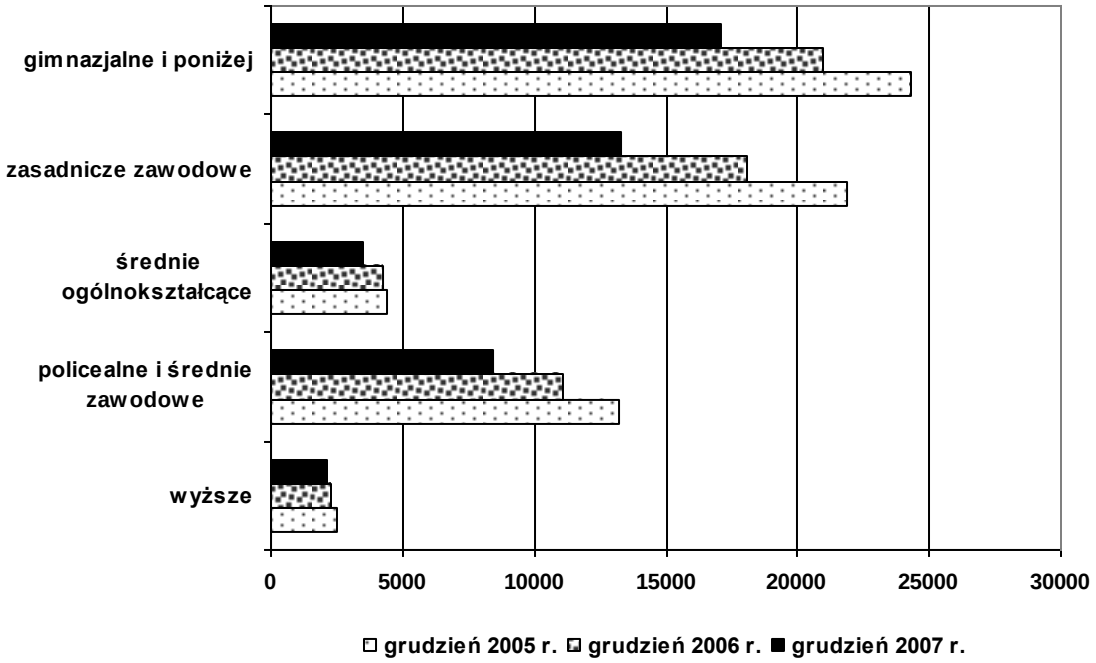
Odsetek bezrobotnej ludności z wykształceniem wyższym jest na terenach wiejskich nadal mały - aczkolwiek z roku na rok minimalnie rośnie (w 2005 r. było to 3,8%; w 2006 r. 4,0%, zaś w 2007 r. 4,7%).

Tabela Nr 5. Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi wg wykształcenia woj. łódzkim w latach 2005 – 2007.

wykształcenie	2005 r.	*udział w ogółem*	2006 r.	*udział w ogółem*	**2007 r.**	*udział w ogółem*
Wyższe	2 541	*3,8%*	2 279	*4,0%*	2 107	*4,7%*
policealne i średnie zawodowe	13 226	*19,9%*	11 112	*19,6%*	8 400	*18,9%*
średnie ogólnokształcące	4 385	*6,6%*	4 267	*7,5%*	3 493	*7,9%*
zasadnicze zawodowe	21 873	*33,0%*	18 091	*31,9%*	13 290	*30,0%*
gimnazjalne i poniżej	24 306	*36,6%*	20 944	*36,9%*	17 068	*38,5%*
Ogółem	66 331	*100,0%*	56 693	*100,0%*	44 358	*100,0%*

Źródło: WUP w Łodzi

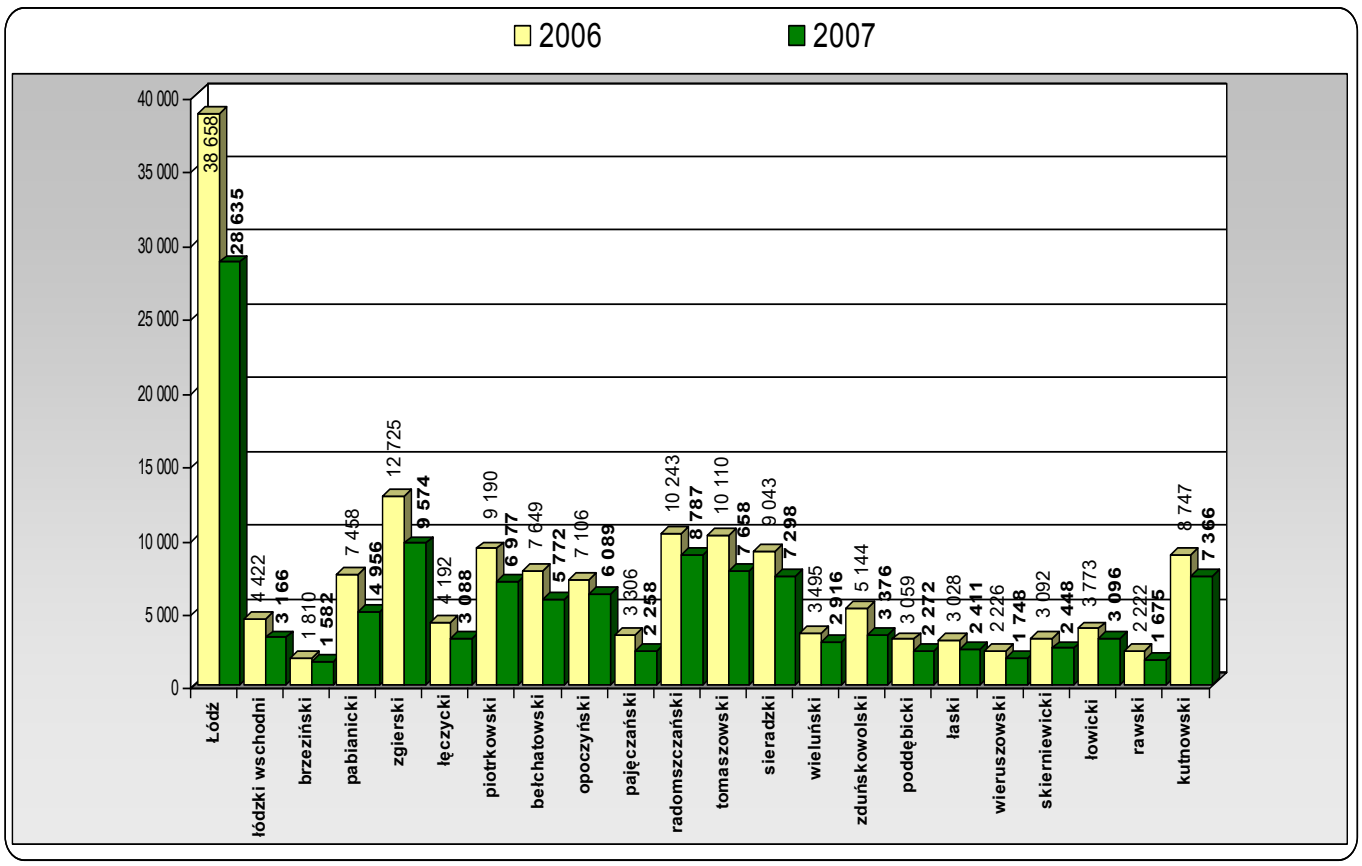
Wykres 9. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wykształcenia w końcu grudnia 2005 - 2007.

Źródło:WUP w Łodzi

Wieś w naszym regionie boryka się nie tylko z niedostatkiem wykształcenia, ale też brakiem doświadczenia zawodowego. I tak najliczniejsza grupa wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi w końcu grudnia 2007 r. nie posiadała w ogóle stażu pracy. Osób takich było 10 674, co stanowi 24,1% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (dla porównania w 2006 r. odsetek ten wyniósł 25,1%). Kolejną liczną grupę tworzyły osoby ze stażem od 1 do 5 lat; w grudniu 2007 r. było to 9 443 osób, co stanowiło 21,3% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w końcu roku 2006 grupa ta liczyła 11 981 osób co stanowiło 21,1% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi).

Bezrobocie w przekroju powiatów w województwie łódzkim przedstawia poniższy wykres.

Zróżnicowanie terytorialne bezrobocia w województwie łódzkim wg powiatów
(stan na koniec 2006 i 2007 roku)

Powyższe dane wykazują tendencję spadkową osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych powiatach w roku 2007 w stosunku do roku 2006 .

Stopa bezrobocia w powiecie tomaszowskim zmniejszył się z 20,6% na dzień 31.12.2006 r. do 16,2 % na dzień 31.12.2007 r. Poniższa tabela przedstawia spadek liczby bezrobotnych jaki odnotowano w poszczególnych gminach powiatu (Tabela nr 6)

Tabela Nr 6.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych na koniec m-ca XII/2006 r.	Liczba bezrobotnych na koniec m-ca XII/2007 r.	Wzrost lub spadek w %
1.	Tomaszów Maz.-miasto	5871	4478	-23,7
2.	Będków –gmina	165	144	-12,7
3.	Budziszewice-gmina	243	205	-15,6
4.	Czerniewice- gmina	385	265	-31,2
5.	Inowłódz –gmina	383	255	-33,4

6.	Lubochnia-gmina	634	510	-19,6
7.	Rokiciny-gmina	369	238	-35,5
8.	Rzeczyca-gmina	329	236	-28,3
9.	Tomaszów Maz. –gmina	785	601	-23,4
10.	Ujazd –gmina	648	485	-25,2
11.	Żelechlinek- gmina	298	240	-19,5
	Ogółem:	**10110**	**7658**	**-24,3**

Źródło; PUP Tomaszów Mazowiecki

W gminie Rzeczyca liczba bezrobotnych w stosunku do grudnia 2006 zmniejszyła się o 28,3 %. Gmina Rzeczyca tak jak cały powiat tomaszowski zaliczana jest do obszarów zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym. W roku 2004 liczba zarejestrowanych bezrobotnych (po raz pierwszy w analizowanym okresie) spadła o 460 osób w stosunku do roku 2003 – w całym powiecie tomaszowskim gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych powoli aczkolwiek systematycznie spada. Ponad połowę wszystkich bezrobotnych stanowią kobiety. W całym analizowanym okresie liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku w gminie wynosiła zawsze ponad 85%

Sytuacja przedstawia się nieco lepiej w powiecie tomaszowskim , gdzie według stanu na dzień 31.12.2004 – 79 % ogółu bezrobotnych nie miała prawa do zasiłku. (tabela Nr

Tabela Nr 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Rzeczyca w latach 2004-2007

Lata	Gmina Rzeczyca			Powiat tomaszowski		
	razem	W tym kobiety	bezrobotni bez prawa do zasiłku	razem	w tym kobiety	Bezrobotni bez prawa do zasiłku
31.12.2004	**408**	167	350	**13334**	6288	10484
31.12.2005	**349**	133	294	**11693**	5583	9177
31.12.2006	**329**	136	293	**10110**	4923	7799

31.12.2007	**236**	95	196	**7658**	3753	5688

Źródło: PUP Tomaszów Mazowiecki

Tabela Nr 8. Liczba bezrobotnych w gminie Rzeczyca (stan na 31.12.2007 r.)

Wyszczególnienie	**gmina Rzeczyca**		**Powiat tomaszowski**	
	razem	**w tym kobiety**	**razem**	**w tym kobiety**
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych	236	95	7658	3753
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	40	21	1970	916
Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku	196	74	5688	2837
Liczba bezrobotnych absolwentów	10	4	223	128
Liczba osób niepełnosprawnych	3	1	399	183

Źródło: PUP Tomaszów Maz

Na poziom bezrobocia mają wpływ struktura bezrobotnych według wieku i poziomu wykształcenia (tabela nr 9 i nr 10)

Tabela Nr 9. Poziom bezrobocia w Gminie Rzeczyca według wieku

Grupa wiekowa	Gm. Rzeczyca			Powiat Tomaszowski		
	Osoby			Osoby		
	31.12.2006 r.	31.12.2007r.	Wzrost/spadek w %	31.12.2006 r.	31.12.2007r.	Wzrost/spadek w %
18 – 24	113	55	- 51,3	1791	1068	- 40,4
25 – 34	97	76	- 21,6	2844	2217	- 22,0
34 – 44	42	38	- 9,5	1991	1530	- 23,2
45 – 54	59	52	- 11,9	2823	2201	- 22,0
55 i więcej	18	15	-16,7	661	642	- 2,9
Ogółem:	**329**	**236**	**-28,3**	**10110**	**7658**	**- 24,3**

Źródło: PUP Tomaszów Maz.

Powyższa analiza poziomu bezrobocia wg. wieku w gminie Rzeczyca wykazała , że w roku 2006 naliczniejszą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym 18-24 lata

34,3 % ogółu bezrobotnych . Natomiast w roku 2007 stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata 32,2 % ogółu bezrobotnych.

Tabela. 10. Struktura bezrobotnych w Gminie Rzeczyca wg. poziomu wykształcenia

Wykształcenie	**Gmina Rzeczyca**		**Powiat Tomaszowski**	
	31.12.2006 r. Ogółem	31.12.2007 r. Ogółem	31.12.2006 r. Ogółem	31.12.2007 r. Ogółem
Wyższe	7	6	498	454
Policealne i śr. Zawodowe	77	38	2078	1576
Średnie ogólnokształcące	18	10	677	498
Zasadnicze zawodowe	127	103	3683	2724
Gimnazjalne i poniżej	100	79	3174	2406
Ogółem:	**329**	**236**	**10110**	**7658**

Źródło: PUP Tomaszów Mazowiecki

Najwięcej osób bezrobotnych w gminie Rzeczyca stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalne i poniżej (tabela Nr). Odsetek osób, które ukończyły studia wyższe i licea ogólnokształcące jest marginalny (odpowiednio 7,6% ogółu bezrobotnych oraz 6,8%). Podobnie przedstawia się sytuacja w całym powiecie tomaszowski odsetek osób, które ukończyły studia wyższe i licea ogólnokształcące jest marginalny (odpowiednio 11,6 % ogółu bezrobotnych oraz 12,4%).

2.4 Pomoc społeczna

Informacje ogólne

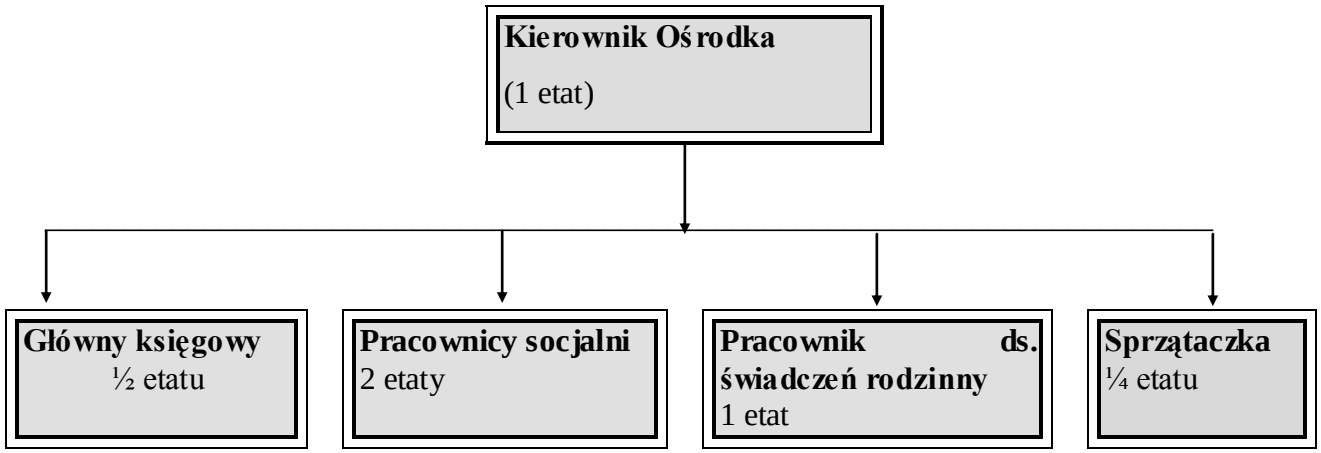
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeczycy realizuje zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej spoczywające na gminie.

Od 2001 r. Ośrodek realizuje również dodatki mieszkaniowe zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych , od maja 2004 r. świadczenia rodzinne

zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, a od września 2005r. zaliczkę alimentacyjną.

W Ośrodku zatrudnionych jest 2 pracowników socjalnych, księgowa , pracownik ds. obsługi świadczeń rodzinnych i sprzątaczka .Podległość pracowników przedstawia poniższy schemat.

Struktura zatrudnienia Gminnego Ośrodka Pomocy kształtuje się nastepująco:

Zarówno zakres, rodzaj jak i formę realizacji zadań pomocy społecznej nakreślają obowiązujące przepisy. Podstawowym aktem prawnym jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Definiuje ona pomoc społeczną jako „instytucję polityki społecznej Państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W myśl ustawy celem polityki społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Oprócz kryterium dochodowego szczególnymi powodami do udzielenia pomocy społecznej są: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, narkomania, zdarzenie losowe i

sytuacja kryzysowa, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

2.4.1 . Świadczenia z zakresu pomocy społecznej

Ośrodek realizuje pomoc społeczną w formie : pieniężnej i niepieniężnej dla mieszkańców gminy znajdującym się w trudnej sytuacji.

Zgodnie z Art. 36. Ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców;

2) świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo wychowawczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.

Ustawa o pomocy społecznej dzieli zadania na zlecone gminie, których pozostało bardzo mało i własne gminy.

Najczęstszymi przyczynami - dysfunkcjami kwalifikującymi do pomocy społecznej w roku 2005 i 2007 były: ubóstwo, bezrobocie , niepełnosprawność , długotrwała choroba , bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych , alkoholizm. (tabela Nr 16.

Tabela Nr 16 : Przyczyny udzielania pomocy w GOPS Rzeczyca w latach 2005- 2007 liczba rodzin.

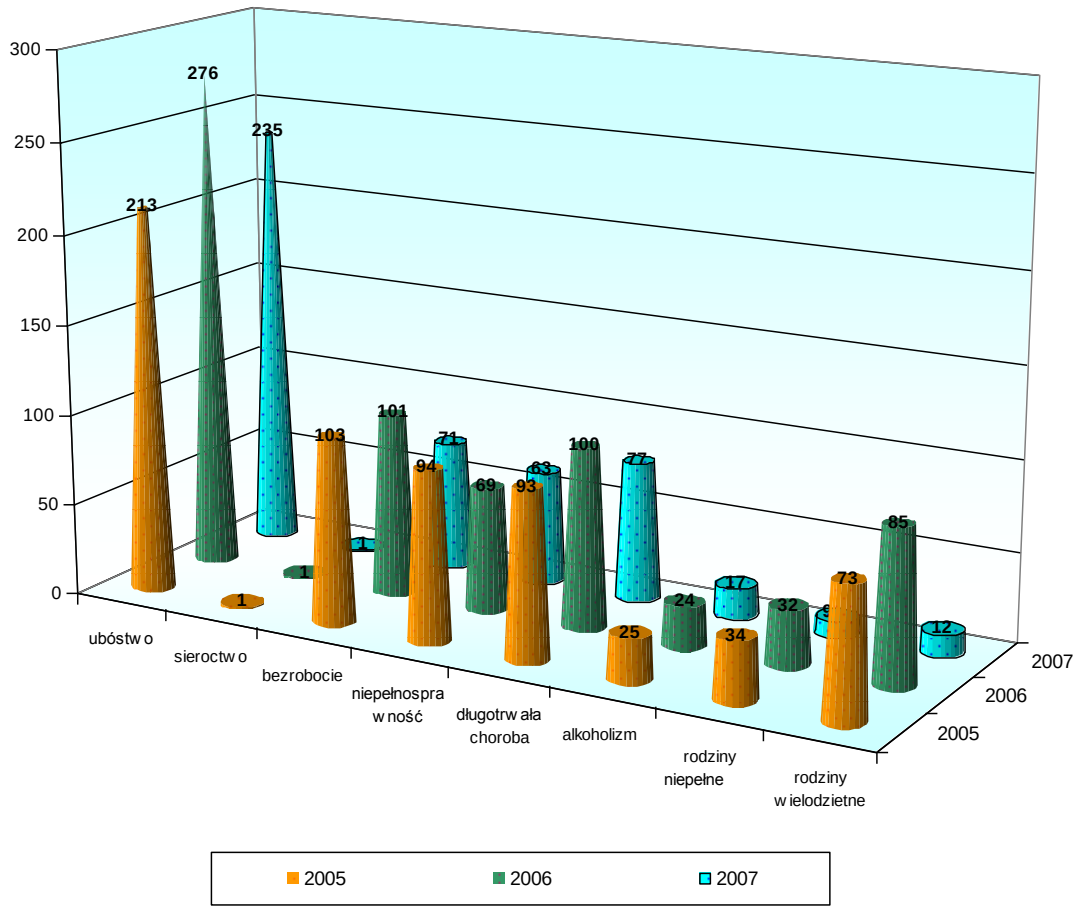
Lata	Ubóstwo	Sieroctwo	Bezrobocie	Niepełno sprawność	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Długotrwała lub ciężka choroba	Alkoholizm
					W rodzinach niepełnych	W rodzinach wielodzietnych		
2005	213	1	103	94	34	73	93	25
2006	276	1	101	69	32	85	100	24
2007	235	1	71	63	9	12	77	17

Źródło. Dane statystyczne GOPS Rzeczyca

Z powyższych danych wynika ,że główną przesłanką stanowiącą podstawę do udzielania pomocy rodzinom jest ubóstwo. Ubóstwo to zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych i finansowych do zaspokojenia potrzeb życiowych jednostki lub rodziny. Wynika to z różnicy między dochodem danej jednostki lub rodziny a kryterium dochodowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej. Przyczyny ubóstwa są wielorakie (m.in. bezrobocie , alkoholizm , niepełnosprawność itp.). Na drugim miejscu jest bezrobocie , następnie długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawności . Na terenie gminy brak jest placówek wsparcia dla rodzin z osobami niepełonosprawnymi. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej nie odzwierciedla w pełni faktycznej liczby osób niepełnosprawnych gminy,ponieważ osoby te posiadają dochód , który nie uprawnia ich do korzystania z systemu pomocy. Obecnie liczba ta wynosi około 119 osób.

Dane statystyczne z 2002 roku wykazują iż na terenie gminy było 623 osoby niepłenosprawne w tym 305 mężczyzn i 318 kobiet .

Wykres Występujących dysfunkcji.

Źródło: GOPS Rzeczyca

Zgodnie z podziałem ustawowym zadania zlecone finansowane są z budżetu państwa, zadania własne z budżetu gminy i pozyskanych dotacji celowych do zadań własnych z budżetu Państwa (tabela Nr 17

Tabela Nr 17. Realizacja za rok 2002 i lata 2005 -2007 z pomocy społecznej.

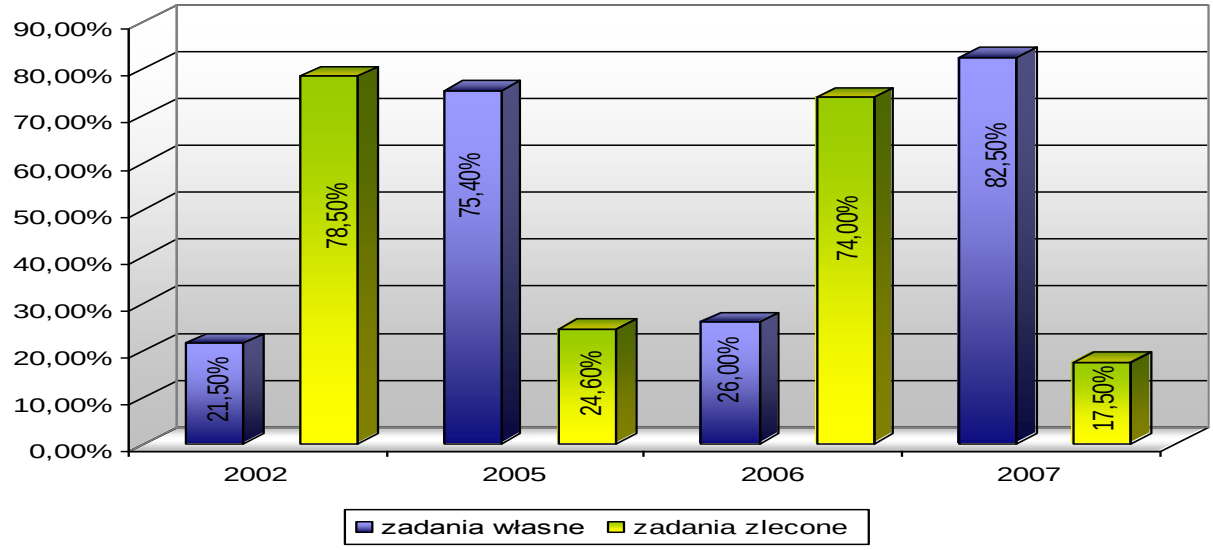
Budżet	**2002**	**Udział w %**	**2005**	**Udział w %**	**2006**	**Udział w%**	**2007**	**Udział w %**
Budżet ogółem	**332 959**	**100**	**268 217**	**100**	**1 008 148**	**100**	**362 263**	**100**
Budżet z zadań własnych	71 715	21,5	202 329	75,4	261 652	26,0	298 966	82,5
Budżet z zadań zleconych	261 244	78,5	65 888	24,6	746 496	74,0	63 297	17,5

Źródło: Statystyka GOPS w Rzeczycy.

Z powyższych danych wynika iż udział zadań zleconych znacznie się zmniejszył w latach 2005-2007 w stosunku do roku 2002(wyjątek tu stanowi rok 2006 , w którym

były wypłacane zasiłki z tytułu klęski żywiołowej „susza”- 680 640 zł.). Przyczyną tego stanu rzeczy jest zmiana finansowania zasiłków okresowych jako dotacja do zadań własnych a nie zadania zlecone jak klasyfikowane były wcześniej oraz zaprzestanie wypłaty rent socjalnych od 2003 roku przez Ośrodki Pomocy Społecznej świadczenie to realizowane jest przez Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zmniejszanie zadań finansowanych z budżetu państwa przyczynia się do zawężenia udzielanej pomocy, ponieważ środki własne gminy nie są w stanie zabezpieczyć zgłaszne potrzeby.

Wykres Nr .. Udział środków w budżecie ogółem z pomocy społecznej

Do zadań zleconych obecnie wypłacanych przez Ośrodek zalicza się zasiłki stałe. W roku 2007 tą formą pomocy objęto 17 osób wypłacono 189 świadczeń na łączną kwotę 63.297 zł. W ramach zadań własnych i dotacji do zadań własnych pomocą objęto 586 osób na łączną kwotę 298 966 zł. ,następującymi formami pomocy wg. poniższej tabeli .

Tabela Nr 18. Świadczenia udzielone 2007 – zadania własne gminy

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	Liczba świadczeń	%	Liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1	zasiłki okresowe	52	8,9	252	0,43	184	12,3	47788	16,0
2	Posiłki (dla dzieci i młodzieży w okresie nauki)	375	64,0	54162	94,2	946	63,0	142974	47,8

3	usługi opiekuńcze	10	1,7	2838	4,9	10	0,7	10394	3,5
4	zasiłki celowe i w naturze	135	23,0	215	0,4	326	21,7	49752	16,6
5	zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	7	1,2	7	0,01	22	1,5	4804	1,6
6	sprawienie pogrzebu	3	0,5	3	0,01	5	0,3	4050	1,3
7	Ubranie	1	0,2	1	0	3	0,2	150	0,1
8	Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	3	0,5	27	0,05	5	0,3	39054	13,1
9	Razem	586	100	57505	100	1501	100	298 966	100

Źródło: Sprawozdania GOPS w Rzeczyca

Dane statystyczne wskazują iż na pierwszym miejscu są posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki, a na drugim miejscu są zasiłki celowe i w naturze, na trzecim zasiłki okresowe.

Pod względem liczby rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej 24,1% stanowią rodziny składające się z pięciu osób (łącznie 88 rodzin tabela 19).Natomiast w roku 2007 stanowią rodziny składające się z czterech osób w rodzinie 21,9 %.

Tabela Nr 19. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2006 roku (liczba osób w rodzinie)

Lp.	liczba osób w rodzinie	2006			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	65	17,9	65	4,7
2.	2	36	9,9	72	5,2
3.	3	37	10,1	111	8,0
4.	4	83	22,7	332	24,1
5.	5	88	24,1	440	31,9
6.	6 i więcej	56	15,3	360	26,1
Razem		**365**	**100,0**	**1380**	**100,0**

Źródło: Sprawozdania GOPS w Rzeczyca

Tabela Nr 20. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2007 roku (liczba osób w rodzinie)

Lp.	liczba osób w rodzinie	2007			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	65	19,8	65	5,4
2.	2	37	11,2	74	6,1
3.	3	31	9,4	93	7,7
4.	4	72	21,9	288	23,8
5.	5	71	21,6	355	29,3
6.	6 i więcej	53	16,1	337	27,7
Razem		**329**	**100,0**	**1212**	**100,00**

Źródło: Sprawozdania GOPS w Rzeczyca

Pod względem liczby dzieci w rodzinach objętych świadczeniami przeważają rodziny posiadające dwójkę dzieci – 34,4%. Następnie liczba rodzin z trójką dzieci – 27,6 % (tabela 21). Podobnie przedstawia się sytuacja w roku 2007 (tabela Nr 22 przeważają rodziny z dwójkę dzieci 35,3 % a następnie rodziny z jednym dzieckiem i trójką dzieci.

Tabela nr 21 .Typy rodzin objętych pomocą społeczną w2006 roku (liczba dzieci w rodzinie)

Lp.	liczba dzieci w rodzinie	2006			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	50	20,0	150	13,4
2.	2	86	34,4	344	30,7
3.	3	69	27,6	348	31,0

4.	4	32	12,8	192	17,1
5.	5	9	3,6	63	5,6
6	6	4	1,6	24	2,2
7	7i więcej	0	0	0	0
Razem		**250**	**100,0**	**1121**	**100,0**

Źródło: Sprawozdania GOPS w Rzeczyca

Tabela Nr 22. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2007 roku (liczba dzieci w rodzinie)

Lp.	liczba dzieci w rodzinie	2007			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	59	27,1	229	22,1
2.	2	77	35,3	341	32,9
3.	3	49	22,5	257	24,8
4.	4	28	12,8	172	16,6
5.	5	4	1,8	29	2,8
6	6	1	0,5	8	0,8
7	7i więcej	0	0	0	0
Razem		**218**	**100,0**	**1036**	**100,0**

Źródło: Sprawozdania GOPS w Rzeczyca

Przez cały rok wykonywana była bieżąca praca socjalna, poradnictwo na rzecz mieszkańców, którzy posiadali potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów, jak również załatwiania różnorodnych spraw urzędowych, życiowych itp.

Należy wspomnieć, iż kontynuowano pozyskiwanie artykułów żywnościowych z Banku Żywności w Łodzi w ramach programu „Dostarczanie Żywności dla Najbiedniejszej Ludności Unii Europejskiej" za pośrednictwem Fundacji „PROEM" z siedzibą w Zakościelu. Pozyskana żywność w ilości: 600 l. mleka , 1520 kg mąki, 1110 kg makaronu, 250 kg sera topionego, 350 kg. cukru, 500 kg. kaszy przekazana została jako pomoc w naturze dla około 79 rodzin z terenu gminy.

2.4.2 Świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna

Ustawa o świadczeniach rodzinnych tworzy nowy system wsparcia dla rodziny. Wymienia dwie grupy świadczeń: 1) zasiłek rodzinny z systemem dodatków, 2)

świadczenia opiekuńcze. Nowy system wsparcia wszedł w życie 1 maja 2004 r.Są to zadania zlecone gminie.Ustawa wprowadza nowe zasady przyznawania i wypłacania świadczeń. Zmienia przeznaczenie niektórych zasiłków, kryteria jakie muszą spełniać świadczeniobiorcy, wyznacza instytucje zajmujące się wypłacaniem świadczeń.

Według Art. 4.1. Ustawy o świadczeniach rodzinnych zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; 2) opiekunowi faktycznemu dziecka; 3) osobie uczącej się. W roku 2006 przyznano w gminie Rzeczyca zasiłki rodzinne i zaliczkę alimentacyjną w wysokości 1 612 187 zł. liczba świadczeń wyniosła 20 924. Realizacja w roku 2007 wynosiła 20 291 świadczenia na łączną kwotę 1 754 778 zł. szczegółowa realizacja tabela Nr 23

Tabela Nr 23. Zadania gminy z zakresu świadczeń rodzinnych w 2007 roku

Wyszczególnienie	**Wartość**	**Liczba świadczeń**
Zasiłki rodzinne	762 936	12 454
Dodatki do zasiłków rodzinnych	633 330	6426
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	44000	44
Zasiłki pielęgnacyjne	129 438	846
Świadczenia pielęgnacyjne	146 524	351
Zaliczka alimentacyjna	38550	170
Razem	**1 754 778**	**20 291**
w %		
Zasiłki rodzinne	30,3	55,5
Dodatki do zasiłków rodzinnych	55,7	32,4
Zasiłki pielęgnacyjne	13,9	8,1
Świadczenia pielęgnacyjne	0,0	4,0

Źródło: Sprawozdania GOPS w Rzeczyca

Do zasiłku rodzinnego według art. 8.: przysługują dodatki z tytułu 1) urodzenia dziecka; 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego; 3) samotnego wychowywania dziecka; 4)wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego; 5) rozpoczęcia roku szkolnego; 6) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: 1) niepełnosprawnemu dziecku; 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 3) osobie, która ukończyła 75 lat, 4) zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności , jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności , łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki ,lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczona możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia rehabilitacji i edukacji , albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Na ubezpieczenie społeczne w ramach świadczeń rodzinnych w roku 2007 odprowadzono kwotę 14.654 złote. Składki te płacone były średniomiesięcznie za 9 osób. Składki na ubezpieczenie zdrowotne wynosiły w roku 2007 średniomiesięcznie 227 złotych dla 6 osób.

Oczekiwania lokalnej społeczności mogłyby być realizowane w szerszym stopniu, gdyby istniała szersza współpraca pomiędzy władzami gminy, a różnego rodzaju organizacjami społecznymi, charytatywnymi, kościelnymi działającymi na terenie gminy i powiatu. Tylko szeroko rozumiana zakrojona współpraca i wykorzystanie wszystkich dostępnych zasobów może prowadzić do kompleksowej realizacji oczekiwań społecznych.

Analizując efektywność pracy Ośrodka należy stwierdzić, że gmina bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego, pomimo pełnego zrozumienia problemów lokalnej społeczności, przy pełnym zaangażowaniu władz i służb społecznych, nie jest w stanie sprostać wszystkim oczekiwaniom. Jest to zależne w dużej mierze od organizowanych

możliwości finansowych. **Okrojony z roku na rok, i tak bardzo skromny, budżet uniemożliwia pełną realizację zadań ustawowych na oczekiwanym poziomie.** Dotychczasowe ustawodawstwo sprzyjało, a nawet uzależniało wiele osób i rodzin od świadczeń pomocy społecznej. Obecne zmiany przełamały panujący model pomocy kładąc nacisk na pracę socjalną. Tak obrany kierunek nie jest jednak dopasowany do wiejskiej rzeczywistości. Pewną rekompensatę stanowią świadczenia rodzinne.

Zapisy ustawowe budzą wiele kontrowersji i społecznej niezgody, chociażby w kwestii dodatków dla matek samotnie wychowujących dzieci. Przez większość osób świadczenia rodzinne, czy dodatki mieszkaniowe utożsamiane są ze świadczeniami pomocy społecznej. Nieporozumienia rodzą też różne procedury przeliczania dochodu na osobę w rodzinie czy dochodu z ha. Wzory przeliczeniowe inne w każdej z ustaw budzą niezadowolenie społeczne.

Innym utrudnieniem w pracy są niejasne przepisy, umożliwiające różnorodną interpretację, jak i również ich ciągłe zmiany, czego przykładem jest kilkakrotnie nowelizowana ustawa o świadczeniach rodzinnych. Dużym ułatwieniem pracy byłaby spójność przepisów i stabilność ustawodawstwa.

W celu zapewnienia należytego wsparcia i umożliwienia mieszkańcom stałego korzystania z poradnictwa specjalistycznego wskazane byłoby **utworzenie gminnej jednostki zatrudniającej profesjonalistów w zakresie: psychologii, pedagogiki, poradnictwa rodzinnego czy uzależnień,** gdyż chcący skorzystać z fachowych porad czy pomocy mają ograniczone możliwości. Dojazd do poradni specjalistycznych znajdujących się w stolicy powiatu – Tomaszowowie Maz. - jest uciążliwy i kosztowny.

2.4.3 kwestia uzależnień

Problemy wynikające z picia alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego (wzrasta liczba nieletnich nietrzeźwych sprawców przestępstw, ale również nieletnich nietrzeźwych ofiar), jak również ogólny stan zdrowia populacji, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne z rówieśnikami i środowiskiem rodzinnym. Ilość osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest trudna do ustalenia. Z jednej strony możemy się opierać na danych szacunkowych ustalonych dla populacji,

m.in. przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które prezentuje poniższe zestawienie, z drugiej na danych przedstawianych przez poszczególne instytucje podejmujące kwestie uzależnień w swej działalności statutowej.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych					
		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. Mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Definiując problem alkoholizmu, przyjmuje się, że jest to całokształt problemów związanych z używaniem napojów alkoholowych. Rozumie się przez to zarówno upośledzenie decyzji dotyczących rozpoczynania picia alkoholu, jak i polegających na niemożności przerwania picia alkoholu. Problem alkoholizmu rozpatrywany jest w dwóch płaszczyznach:

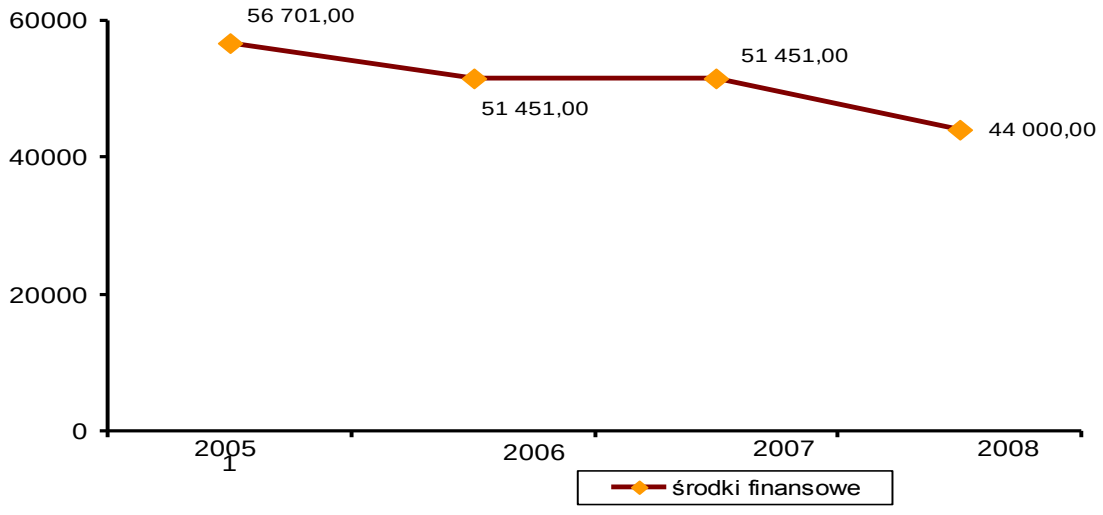
- jako choroba alkoholowa (utrata kontroli picia, niemożność utrzymania się w abstynencji);
- jako zagadnienie spożycia napojów alkoholowych i akceptowanych przez społeczeństwo wzorów picia, co stwarza konieczność poszukiwania alkoholu.

Rozmiary zjawiska uzależnień odnotowane w oficjalnych statystykach różnią się od faktycznego stanu. Najlepiej widać to w sferze odczuć społecznych mieszkańców, którzy bardzo często wskazują na alkoholizm jako poważny problem społeczny. Spośród wszystkich beneficjentów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2007 r. 17 rodzin

(liczących 53 osoby) ubiegających się o pomoc swą trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym. Nie jest uwidocznione używanie narkotyków. W analizowanym okresie z tytułu narkomanii miejscowy Ośrodek nie świadczył pomocy, co jednak nie może być tożsame z twierdzeniem zupełnego braku występowania zjawiska.

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane corocznie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień działania.

Środki finansowe służące rozwiązywaniu problemów uzależnień

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeczycy

Wielkość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie spada. W 2005 r. wynosiła – 56.700,00 zł, w 2006 – 51.450,00 zł, w 2007 r. – 51.450,00 zł.a w 2008 – 44.000,00 zł.

Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzaleznionych i współuzależnionych , którym zatrudniony jest terapeuta. W roku 2007 przeprowadzono 52 rozmów i konsultacji z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

Rada Gminy Rzeczyca uchwaliła przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Nakomanii i Przemocy w Rodzinie na 2008 rok.

- Główne kierunki działania:
  1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
  2. Działania profilaktyczne,
  3. Wspomaganie i współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami oraz osobami fizycznymi, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i nakotykowych,

III. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

3.1 Warunki mieszkaniowe

Gminę Rzeczyca charakteryzuje budownictwo indywidualne stanowiące zasoby mieszkaniowe osób fizycznych. Według bilansu zasobów mieszkaniowych na koniec 2005 roku ogółem zlokalizowano 1.424 mieszkań , najwięcej stanowiły zasoby osób fizycznych 1.366 mieszkań.

Dane statystycznych wskazują nastepującą strukturę mieszkań na terenie gminy wg. poniższej tabeli.

Tabela Nr 11. Struktura mieszkań według form własności w gm. Rzeczyca

Zasoby mieszkaniowe wg. form własności	Jednostka miary	Rok		
		2005	2006	2007
Ogółem				
Mieszkania	Miesz.	1424	1429	1436
Izby	Izba	5246	5276	5313

Powierzchnia użytkowa mieszkań	m^2	112738	113421	114457
Zasoby gminne (komunalne)				
Mieszkania	Miesz.	17	17	17
Izby	Izba	45	45	45
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m^2	677	677	677
Zasoby zakładów pracy				
Mieszkania	Miesz.	29	29	29
Izby	Izba	92	92	92
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m^2	1711	1711	1711
Zasoby osób fizycznych				
Mieszkania	Miesz.	1366	1371	1378
Izby	Izba	5067	5097	5133
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m^2	109578	110261	111297
Zasoby pozostałych podmiotów				
Mieszkania	Miesz.	12	12	12
Izby	Izba	42	42	42
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m^2	772	772	772

Źródło Urząd Statystyczny w Łodzi ,Baza Danych Regionalnych

Powyższe dane wskazują na niewielki wzrost zasobów mieszkaniowy tylko wśród budownictwa indywidualnego- zasoby osób fizycznych.

W gminie Rzeczyca statystyczne mieszkanie w roku 2006 posiada przeciętną powierzchnię 79,4 m^2 , natomiast na jedna osobę 22,9 m^2

Natomiast w powiecie powierzchnia użytkowa mieszkania w roku wynosiła 66,4 m^2 , a na jedną osobę 23,8 m^2 podobnie wygląda sytuacja w województwie statystyczne mieszkanie posiada powierzchnie 65,3 m^2 na jedną osobę 24,2 m^2.(Tabela Nr 12)

Tabela Nr 12.Zasoby mieszkaniowe zamieszkane i podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych w roku 2006

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia	Przeciętna

			użytkowa mieszkań w m^2	Powierzchnia użytkowa w m^2	
				1 mieszkanie	1 izbę
Województwo łódzkie	951 089	3 317 131	62 059 394	65,3	24,2
Powiat tomaszowski	43 410	154 579	2 882 001	66,4	23,8
Gmina Rzeczyca	1 429	5 276	113 421	79,4	22,9

Źródło : Baza Danych Regionalnych

Standard mieszkania zależy od jego wyposażenia w instalacje techniczno- sanitarne a mianowicie w wodociąg, łazienkę, ustęp spłukiwany, centralne ogrzewanie oraz gaz sieciowy.

Na terenie gminy Rzeczyca w roku 2005 wyposażonych w wodociąg było 75,4 % mieszkań , w łazienkę 55,3 % ,a w centralne ogrzewanie 49,8%. Natomiast w roku 2006 w wodociąg wyposażonych było 75,5% w łazienkę 55,4 %,centralne ogrzewanie 50,0%.(tabela nr 13 .)

Tabela Nr 13 Wyposażenie mieszkań w instalację techniczno-sanitarna w gm, Rzeczyca.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Rok	
		2005	2006
Ogółem	**miesz.**	**1424**	**1429**
Wodociąg	miesz.	1047	1079
Ustęp spłukiwany	miesz.	766	771
Łazienka	miesz.	787	792
Centralne ogrzewanie	miesz	709	714

Źródło:Urząd Statystyczny w Łodzi ,Baza Danych Regionalnych

Analizę wyposażenia mieszkań w instalacje na terenie gminy Rzeczyca na tle otoczenia w roku 2006 przedstawia poniższa tabela 14

Tabela Nr 14. Liczba mieszkań wyposażonych w instalację w gminie Rzeczyca na tle otoczenia w roku 2006

Wyszczególnienie	Ogółem Mieszkań	W tym mieszkania wyposażone w :		
		Wodociąg	Łazienka	Centralne ogrzewanie
		Razem	Razem	Razem

		Miesz.	%	Miesz.	%	Miesz.	%
Gmina Rzeczyca	1 429	1 079	75,5	792	55,4	714	50,0
Powiat tomaszowski	43 410	38 826	89,4	32 970	75,9	30 659	70,6
Województwo łodzkie	951 089	878 865	92,4	756 299	79,5	693 009	72,9
							W tym na wsi:
Powiat tomaszowski	43 410	14 518	83,6	11 288	64,5	10 176	58,2
Województwo łodzkie	951 089	238 177	83,6	183 586	64,4	161 697	56,7

Źródło: Baza Danych Regionalnych .

Powyższe dane statystyczne wskazują iż standard wyposażenia mieszkań w inastalację na trenie gminy jest mniejszy niż w powiecie i województwie w tym na wsi.

Na obszarze gminy Rzeczyca oraz całego powiatu tomaszowskiego brak jest rozdzielczej sieci gazowej. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu butlowego.

Na terenie gminy Rzeczyca znajduje się jeden urząd pocztowy. Nie występują problemy z dostępem do telefonów stacjonarnych. Cały obszar gminy jest również w zasięgu sieci komórkowych.

Dodatki mieszkaniowe

Ośrodek prowadzi postępowanie administracyjne i nalicza wysokość dodatku mieszkaniowego. Decyzję odnośnie jego przyznania podejmuje Wójt Gminy Rzeczyca . W roku 2006 wypłacono 63 dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 6.924 zł. dla 7 rodziny. W roku 2007 z dodatków mieszkaniowych korzystało 7 rodzin na łączną kwotę 7.532 zł w tym 65 świadczeń.(tabela Nr 24.)

Tabela Nr 24. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w gm. Rzeczyca

Wyszczególnienie	**Jednostka miary**	**Rok**		
		2005	**2006**	**2007**
Ogółem				
Liczba	szt.	75	63	65
Kwota	zł	7718	6924	7532

W zasobie gminnym				
Liczba	szt.	22	16	10
Kwota	zł.	1443	711	422
W zasobie spółdzielczym				
Liczba	szt.	47	46	48
Kwota	zł.	6121	6126	6489
W zasobie prywatnym				
Liczba	szt.	6	1	7
Kwota	zł.	154	87	621

Źródło Urząd Statystyczny w Łodzi ,Baza Danych Regionalnych

Wszystkie omówione powyżej świadczenia, z wyjątkiem pracy socjalnej, poradnictwa i żywności (Bank Żywności) przyznano w trybie postępowania administracyjnego – decyzją administracyjną. Wydawano nie tylko decyzje orzekające o przyznaniu danego świadczenia, ale również decyzje zmieniające, wstrzymujące i uchylające.

3.2 Zabezpieczenie zdrowotne

W gminie Rzeczyca znajdują się jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w miejscowości Rzeczyca i Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Mieście Punkt Przyjęć Roszkowej Woli, oraz prywatny gabinet stomatologiczny.

Ogółem w roku 2006 udzielono 13 623 porady a w roku 2007 udzielono 13.896 porad.

Od 2008 roku na terenie gminy znajduje się Zespół Wyjazdowy Pogotowia Ratunkowego – Ratownictwo Medyczne „P" – Zespół wyjazdowy podstawowy (co najmniej dwie osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych),który obsługuje teren gminy oraz gminę Inowłódz i Czerniewice. Działalność Zespołu Wyjazdowego wynika z wojewódzkiego palnu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa łódzkiego na lata 2008-2010.

W siedzibie gminy czyli w miejscowości Rzeczyca znajduje się Punkt Apteczny prowadzony przez mgr farmacji.

Od wielu lat odczuwalny jest brak na terenie gminy fachowej opieki stomatologicznej, oraz lekarzy specjalistów z dziedziny jak kardiologii, ginekologii itd.

3 .3 Edukacja

Na terenie gminy działają trzy szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi „zerówka" oraz jedno gimnazjum. Przy Publicznej Szkole Podstawowej w Rzeczycy funkcjonuje oddział przedszkolny dla dzieci w wieku od 3 -5 lat. Gmina zapewnia dowóz dzieci do poszczególnych placówek szkolnych. W roku szkolnym 2006/2007 uczęszczało 661 uczniów oraz 40 dzieci w oddziałach przedszkolnych. Natomiast w roku 2007/2008 uczęszczało 606 uczniów oraz 46 dzieci w oddziałach przedszkolnych. Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów w poszczególnych szkołach.

Tabela Nr 25. Wykaz uczniów w poszczególnych szkołach

Nazwa szkoły	**Rok szkolny 2006 /2007**	**Rok szkolny 2007 /2008**
Gimnazjum w Rzeczycy	243	233
Publiczna Szkoła Podstawowa w Bobrowcu i oddział przedszkolny „0"	50 +1	------
Szkoła filialna w Bobrowcu klasy I III	-------	15
Publiczna Szkoła Podstawowa w Luboczy i oddział przedszkolny „0"	70 + 5	58 + 5
Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzeczycy i oddział przedszkolny „0"	217 + 22	223 + 23
Publiczna Szkoła Podstawowa w Sadykierzu i oddział przedszkolny „0"	81 + 12	77 + 18
Ogółem	**661 + 40**	**606 + 46**

Źródło. Urząd Gminy w Rzeczycy.

Z powyższych danych wynika, że liczba uczniów w roku szkolnym 2007 /2008 w stosunku do roku szkolnego 2006 / 2007 zmniejszyła się o 55 uczniów.

Ogółem w 2007 roku w placówkach szkolnych było zatrudnionych

60 nauczycieli pełnoetatowych

16 nauczycieli niepełno etatowych

Tabela nr 26. Zatrudnienie w poszczególnych szkołach przedstawia poniższa tabela.

Nazwa szkoły	Zatrudnienie pełnoetatowe	Zatrudnienie niepełnoetatowe
Publiczna Szkoła Podstawowa w Luboczy	8	3
Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzeczycy	25	5
Publiczna Szkoła Podstawowa w Sadykierz	10	4
Gimnazjum w Rzeczycy	17	4
Ogółem	**60**	**16**

Źródło. Urząd Gminy w Rzeczycy.

Obiekty szkolne są w stanie dobry. W każdej placówce znajduje się sala komputerowa. Przy Publicznej Szkole Podstawowej w Rzeczycy i Gimnazjum znajduje się Hala Sportowa, z której korzysta młodzież z całej gminy. We wszystkich placówkach oświatowych prowadzone jest dożywianie uczniów. W roku 2007 /2008 dożywianiem objętych było 262 uczniów.

Brak natomiast zajęć pozalekcyjnych , kółek zainteresowań umożliwiających rozwój dzieci i młodzieży. Brak grup wsparcia wśród dzieci umożliwiające wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci z rodzin patologicznych.

3.4 Bezpieczeństwo publiczne

Teren Gminy Rzeczyca podlega obsłudze Komisariatu Policji w Czerniewice , w którym pracuje 15 funkcjonariuszy, dysponujących 5 radiowozami.

Na podstawie danych statystyczny z Komisariatu Policji w Czerniewicach wynika ,że na terenie Gminy Rzeczyca Ilość kolizji drogowych przedstawia się następująco:

- 2005 roku - 14 kolizji
- 2006 roku - 16 kolizji
- 2007 roku - 32 kolizji

Natomiast wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego w roku 2006 skierowano 10 a w roku 2007 wniosków tych było 9. Dane wskazują ,że kierowane wnioski do Sądu grodzkiego utrzymuja się na jednakowym poziomie. Brak na terenie gminy Posterunku

Policji uniemożliwia mieszkańcą gminy bezpośredniego kontaktu z dzielnicowym ,oraz prowadzenia całodobowych kontroli.

Praca dochodzeniowo śledcza

W 2005 roku Komisariat Policji w Czerniewicach wszczął i prowadził ogółem 368 śledztw

i dochodzeń, natomiast w roku 2006 - 486 śledztw i dochodzeń. Jak widać zanotowano wzrost zgłaszanych i ujawnianych przestępstw. Natomiast na terenie gminy Rzeczyca w roku 2005 odnotowano 51 przestępstw , a w roku 2006 - 74 przestępstwa.

Jak więc widać z powyższego przestępstwa stwierdzone na terenie Gminy Rzeczyca stanowią około 13 do 15% przestępstw stwierdzanych na całym terenie działania KP Czerniewice.

W 2007 roku oraz w analizowanym okresie bieżącego roku, nie stwierdzono przestępstw popełnionych przez nieletnich. W przypadku stwierdzenia bądź zgłoszenia nieprawidłowości w zachowaniach nieletnich na bieżąco przeprowadzane są rozmowy z rodzicami i opiekunami nieletnich mające na celu ich zdyscyplinowanie.

3.5 Ośrodek kultury i sportu

W Gminie Rzeczyca szerzeniem kultury zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury. Wśród imprez organizowanych corocznie znajduje się: Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, dzień dziecka i młodzieży , konkurs na szopkę bożonarodzeniową, konkurs o pisankę wielkanocną, ferie letnie dla dzieci, festyny rekreacyjno sportowe, Turnieje Piłkarskie o Puchar Wójta Gminy.

Ośrodek Kultury dysponuje dobrym zapleczem obiektów rekreacyjno-sportowych tj. boisko do piłki nożnej, dwa boiska do piłki siatkowej /plażowej, kort tenisowy ze ścianą treningową, grill ogólno dostępny , zadaszona scena. Cała ta infrastruktura zabezpiecza w dużej mierze potrzeby lokalnej społeczności. Uciążliwością jest brak odpowiedniego zaplecza socjalnego dla korzystających z obiektów sportowych(natryski, szatnia itp.).

Przy Gminnym Ośrodku Kultury rozpoczęła działalność orkiestra dęta składająca się z młodziezy i osób dorosłych oraz chór dziecięcy. Zarówno orkiestra jak i chór wymagają doposażenia w sprzęt (tj instrumenty i stroje). Zwiększenie nakładów na dalszy rozwój tych działań w formy cykliczne.

Świetlice wiejskie znajdują się w miejscowościach: , Brzozów Grotowice, Glina ,Jeziorzec, Kawęczyn Lubocz, Kanice, Łęg , Rzeczyca, Roszkowa Wola. Znajdujące się świetlice nie są dostatecznie wyposażone w sprzęt do prowadzenia zajęć ,oraz kół zainteresowań, które pozwoliłyby na właściwe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, oraz całych rodzin.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna biblioteka.

Tabela nr 27. Biblioteki na terenie gminy rok 2006

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Księgozbiór w wolumenach	Czytelnicy	Wypożyczenia w woluminach	
				ogółem	na 1 czytelnika %
Powiat tomaszowski	24	42	17 436	328 456	18,84
Gmina Rzeczyca	1	12 582	523	7061	13,50

Źródło: Baza Danych Regionalnych

3.6 Organizacje pozarządowe

Aktywna działalność organizacji pozarządowych prowadzących określoną przez ustawę działalność pożytku publicznego, czyli działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych, jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego a także ważnym elementem aktywizującym społeczność lokalną . Na terenie gminy Rzeczyca brak jest organizacji pozarządowych.

Istnieją natomiast inne organizacje , które współpracują z samorządem gminnym.

Wykaz: organizacji współpracujących z Urzędem Gminy .

1. Stowarzyszenie Promocji i Przedsiębiorczości w gm. Rzeczyca
2. Parafia Rzymsko-Katolicka w Rzeczycy św. Katarzyny.
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeczycy.
4. Ochotnicza straz Pożarna w Sadykierzu
5. Ochotnicza straz Pożarna w Bartoszówce
6. Ochotnicza straz Pożarna w Luboczy
7. Ochotnicza straz Pożarna w Glinie
8. Ochotnicza straz Pożarna w Kanicach

9. Ludowe Zrzeszenie sportowe „Łabędź” w Rzeczycy organizowanie i popularyzowanie sportu, poprzez prowadzenie sekcji piłki nożnej, trójboju siłowego, sekcji piłki siatkowej.
10. Klub Aktywnej Społeczności w Rzeczycy.

IV. ANALIZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE POLITYKI SPOEŁCZNEJ W GMINIE RZECZYCA

Opracowanie strategii ich rozwiązań powinno wydatnie zwiększać efektywność funkcjonowania pomocy społecznej w gminie.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, za które uznano główne źródła (przyczyny) tworzące te problemy. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych a następnie polityki społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Analizy dokonał zespół ds. strategii co dało pełny, rzeczywisty obraz warunków realizacji celów oraz działań zawartych w strategii. Analiza ta oparta była na badaniach ankietowych przeprowadzonych wśród lokalnej społeczności.(przeprowadzono 59 ankiet) oraz zorganizowanych warsztatach (3 warsztaty) na których to mieszkańcy mieli możliwość przedstawienienia swoich problemów , wizji ich rozwiązywania .

Z przyjętych obszarów problemowych w zakresie polityki społecznej w gminie Rzeczyca wynikają działania w następujących sferach:

1. Bezrobocie.
2. Patologie społeczne.
3. Kryzys funkcji rodziny.
4. Marginalizacja grup społecznych.
5. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia

V. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

5.1 Analiza SWOT

Zebranie materiału informacyjnego i przeprowadzenie konsultacji pozwoliło na sporządzenie diagnozy problemów społecznych w Gminie Rzeczyca i opracowanie analizy SWOT.

Analiza SWOT tworzona jest w celu zdefiniowania najważniejszych czynników zewnętrznych i wewnętrznych, które mają wpływ na rozwój społeczny obszaru Gminy Rzeczyca. Analiza przeciwstawia „Mocne Strony" obszaru jego „Słabym Stronom", oraz „Zagrożenia" zewnętrzne – „Szansom" wypływającym z położenia geopolitycznego obszaru.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

Mocne strony	**Słabe strony**
• Tradycyjne, na terenie wiejskim, wzajemne wsparcie i pomoc członków rodziny. • Silne więzy rodzinne. • Trwała instytucja małżeństwa. • Potencjał ludzki - kadry pomocy społecznej i Urzędu Gminy. • doświadczenie i zaangażowanie pracowników socjalnych • podnoszenie kwalifikacji zawodowych na kursach i szkoleniach, studiach podyplomowych • Znajomość problemu przez odpowiednie służby pomocy społecznej. • Istniejący system wsparcia społecznego, w tym instytucji pomocy społecznej • utrzymywanie budżetu pomocy społecznej na tym samym poziomie, przy mniejszej liczbie osób korzystających z pomocy • realizowanie programów „rządowy program dożywiania" i „wyprawki szkolnej" dla dzieci i młodzieży • wypłata stypendiów szkolnych, • organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin najuboższych i rodzin zagrożonych alkoholizmem • dofinansowanie wydatków mieszkaniowych – dodatki mieszkaniowe, • angażowanie się instytucji opieki społecznej w akcje mające na celu zaopatrzenie najuboższych w pomoc materialną.	• Wysokie bezrobocie i bardzo zła sytuacja ekonomiczna rodzin w Gminie Rzeczyca. • Niedostateczne dofinansowanie realizowanych zadań przez budżet Państwa. • Wzrost patologii społecznych (szczególnie alkoholizmu). • zbyt niskie środki finansowe przeznaczane na szkolenia i podnoszenie kwalifikacji zawodowych • niski prestiż zawodowy pracowników pomocy społecznej • niedobór kadr pracowników socjalnych, powodujący u zatrudnionych obciążenie zbyt dużymi rejonami opiekuńczymi, a w konsekwencji brakiem możliwości prowadzenia właściwej pracy socjalnej z rodzinami problemowymi • Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych. • Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów. • Długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej. • Niewydolność wychowawcza rodziny. •Niski poziom wykształcenia społeczeństwa. • brak mieszkań socjalnych, • brak skutecznych programów

• Ambicje młodych ludzi do podwyższania kwalifikacji zawodowych. • Traktowanie długotrwale bezrobotnych jako grupy szczególnego ryzyka, a w związku z tym, stosowanie preferencji w aktywizacji zawodowej. • Wpływ zdrowej rodziny na motywację do rozwoju i aktywności ludzi młodych. • Świadomość wśród kadry jednostek pomocy społecznej co do potrzeby partnerstwa z organizacjami pozarządowymi. • Umiejętność wykorzystania potencjału organizacji pozarządowych do realizacji zadań w sferze pomocy społecznej.	wychodzenia z obszarów ubóstwa, • Ustawa o pomocy społecznej jest zbyt prospołeczna – zbyt duża różnica pomiędzy możliwościami finansowymi a uprawnieniami wynikającymi z ustawy. •Rozbieżność między zadaniami a możliwościami służb społecznych. • Roszczeniowe postawy osób zagrożonych marginalizacją. • Zbyt mała ilość wręcz brak organizacji pozarządowych na terenie gminy • Mały zakres ofert w systemie pomocy społecznej dla osób zagrożonych marginalizacją. • Wysokie bezrobocie w Gminie i regionie oraz towarzyszące temu niskie przygotowanie zawodowe bezrobotnych. • Słabość systemu pośrednictwa pracy • Brak zintegrowanych działań instytucji zajmujących się bezrobociem. • Ograniczone możliwości stosowania zapisów ustawowych w zakresie pomocy osobom długotrwale bezrobotnym, spowodowane ograniczonymi środkami finansowymi na ten cel. • Słaba kontrola legalności zatrudnienia.
Osoby niepełnosprawne : • działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz. • dofinansowywanie likwidacji barier architektonicznych ze środków PFRON • organizowanie pomocy sąsiedzkiej	**Osoby niepełnosprawne :** • brak dostatecznych środków na usuwanie barier architektonicznych • słaba dostępność do środków komunikacji oraz urzędów i instytucji • zbyt niskie środki na rehabilitację • brak dostatecznego zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny • wzrost liczby osób niepełnosprawnych bez uprawnień do świadczeń ZUS • zbyt niskie środki finansowe, zabezpieczające pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym, • niska aktywność osób niepełnosprawnych, • brak prowadzenia ustawowych usług opiekuńczych.
Edukacja: • dobre wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół,	**Edukacja:** • brak pojazdów dla osób

• systematycznie realizowane programy profilaktyczne, • wspomaganie nauczycieli w doskonaleniu zawodowym, **Porządek publiczny:** • fachowa kadra , • znajomość terenu.	niepełnosprawnych w placówkach oświatowych, • ograniczone środki finansowe na prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania uczniów, • brak świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin patologicznych • zbyt mało zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, kół zainteresowań, **Porządek publiczny:** • limit paliwa, • brak kadry, • brak dyżurów całodobowych,

Druga część analizy SWOT polega na zidentyfikowaniu tendencji występujących w otoczeniu, które mogą sprzyjać (szanse) bądź spowolnić (zagrożenia) procesy społeczne Gminy Rzeczyca.

Szanse	**Zagrożenia**
• Ożywienie gospodarcze regionu łódzkiego. • Systemowe rozwiązania problemu bezrobocia. • Wzrost środków finansowych na pomoc społeczną. • Rozwój infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się potrzebom socjalnym. • Zmiany ustawowe dające możliwości pozyskiwania środków finansowych przez instytucje pomocy społecznej (głównie środki UE) • Wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa. • Rozwój gospodarczy i związana z tym poprawa sytuacji materialnej osób i rodzin. • Edukacja społeczeństwa w kierunku pozytywnego kształtowania świadomości i poczucia wartości. • Prospołeczna polityka państwa. • Zmiany legislacyjne mające wpływ na zatrudnienie. • Wzrost gospodarczy kraju. • Umożliwienie kształcenia i podwyższania kwalifikacji. • Wzrastająca ilość instrumentów	• Brak rozwiązań systemowych w zakresie zwalczania bezrobocia. • Brak dostatecznych środków finansowych na realizację programów pomocowych. • Załamanie systemu finansowania zadań pomocy społecznej. • Brak systemowych rozwiązań w zakresie zapobiegania kryzysom w rodzinie. • Niewystarczające zrozumienie problemu gmin przez władze centralne. • Utrzymujące się bezrobocie. • Brak zrozumienia i tolerancji ze strony społeczeństwa w stosunku do sytuacji marginalizowanych grup społecznych. • Słaby rozwój gospodarczy Gminy. • Upadek autorytetów moralnych i społecznych. • **Nie wywiązywanie się państwa z własnych zobowiązań.** • Negatywne wzorce zachowań społecznych. • Brak skutecznej polityki państwa w zakresie rozwiązywania problemu

finansowych, wspierających tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich. • Większa otwartość instytucji samorządowych na współpracę z organizacjami pozarządowymi, w zakresie zadań pomocy społecznej. • Łączenie potencjałów administracji publicznej i organizacji pozarządowych. • Konkurencyjność podmiotów, realizujących usługi w sferze pomocy społecznej. • możliwość korzystania ze środków finansowych z Europejskiego Funduszu na modernizacji bazy szkolnej i szkolenie nauczycieli oraz uczniów • przekształcenie struktury z Rewiru Dzielnicowego w Posterunek Policji i Komisariat Policji • wzrost przestępczości w szczególności mienia	bezrobocia. • Niska siła nabywcza w regionie oraz słabe uprzemysłowienie. • Niedostateczny klimat dla rozwoju MŚP. • Brak konsekwencji rządu w kwestii pomocy finansowej na przeciwdziałanie skutkom bezrobocia. • Postępująca degradacja społeczna bezrobotnych. • Mało efektywna gospodarka regionu. •Brak hierarchii w tworzeniu spójnej polityki zatrudnieniowej i przeciwdziałającej bezrobociu. • brak systematyzacji w przepisach prawnych (nie do końca spójne), • ograniczanie wydatków finansowych państwa i samorządów, •Zbyt mały udział podatków dochodowych w budżetach gminy. • Rozwój szarej strefy gospodarczej. • Brak jawności działań ze strony organizacji pozarządowych. • Zbyt mała aktywność organizacji pozarządowych w zakresie podnoszenia umiejętności gwarantujących odpowiedni poziom usług świadczonych w sferze pomocy społecznej. • wzrost przemocy w rodzinie, • wzrost przestępczości u nieletnich

5.2. Wizja, Misja , cele strategiczne i operacyjne

W tej części strategii zawarte są programy szczegółowe polityki i pomocy społecznej, przeznaczone do realizacji na terenie gminy. Zostały one ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.
Wizja nie jest terminem jednoznacznym. W teorii i praktyce kierowania wizja definiowana jest jako „pozytywne wyobrażenie przyszłości organizacji osoby, wyprowadzane na podstawie uznawanych wartości i idei, z których wywodzą się cele i plany działania". Kreowanie wizji, czyli przewidywanie przyszłości, jest procesem skomplikowanym wymagajacym twórczej wyobraźni i zdolności do syntezy. Natomiast urzeczywistnianiu wizji służy planowanie. wieloletnie.

Misja to opracowywanie i wdrażanie programów , które pozwolą na skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu , uzależnieniom , zjawiskom przemocy w rodzinie itp. To zapis celów strategicznych i operacyjnych .

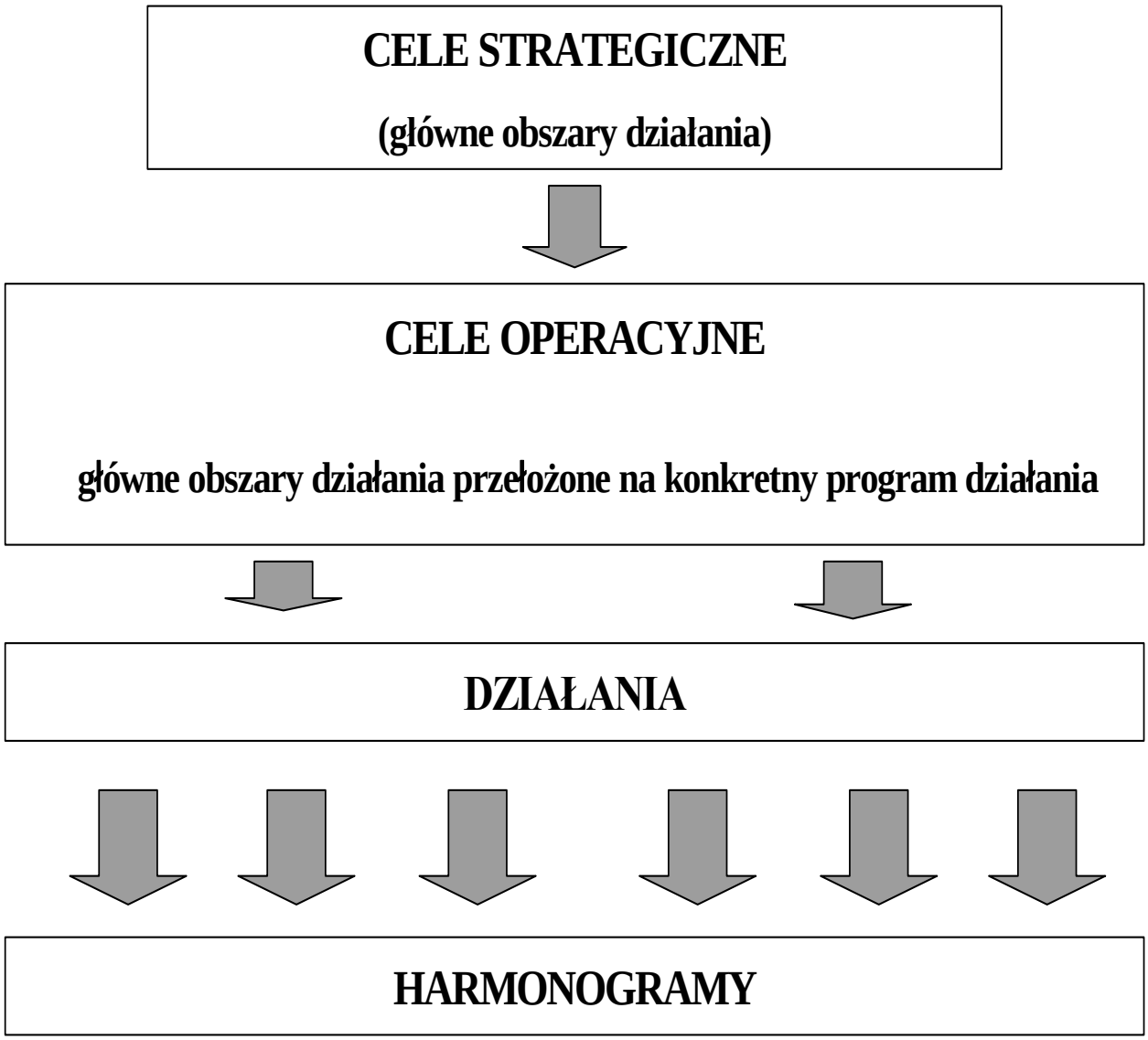
WIZJA

GMINA RZECZYCA BEZPIECZNA, ŻYCZLIWA , PRZYJAZNA LUDZIOM POTRZEBUJĄCYM POMOCY. OTWARTA DLA INNYCH .PROMUJĄCA ROZWÓJ.

MISJA

GMINA WSPIERA RODZINĘ, SPRZYJA ROZWOJOWI OSOBISTEMU I ZAWODOWEMU MIESZKAŃCÓW ORAZ PRZECIWDZIAŁA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU JAKO PROCESOM NEGATYWNIE WPŁYWAJĄCYM NA LOKALNĄ SPOŁECZNOŚĆ.

Schemat planowania strategicznego zawarty w Strategii

CEL GŁOWNY/ STRATEGICZNY 1

Zmniejszenie zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego i zawodowego poprzez aktywizację społeczności lokalnej

CEL OPERACYJNY 1. 1

Ograniczenie zjawiska bezrobocia oraz podniesienie kwalifikacji i poziomu wykształcenia bezrobotnych

Problem : wysokie bezrobocie ,

niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy,

osoby długotrwale bezrobotni

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
1.1.1	Wspieranie pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy	liczba wspartych podmiotów gospodarczych
1.1.2	Kwartalne spotkania doradztwa zawodowego w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły gimnazjalne; Urząd Gminy Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba porad liczba beneficjantów
1.1.3	Wspieranie szkoleń zawodowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy GOPS, inne instytucje	liczba szkoleń liczba uczestników
1.1.4	Wspieranie organizacji działających na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy,, Powiatowy Urząd Pracy, inne instytucje i organizacje pozarządowe	liczba wspartych projektów liczba beneficjantów
1.1.5	Promowanie przedsiębiorczości wśród młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Urząd Gminy, Powiatowy Urząd Pracy, inne instytucje i organizacje pozarządowe	liczba szkoleń, liczba uczestników, liczba wspartych projektów
1.1.6	Pomoc w uzyskaniu dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy, GOPS	liczba wspartych projektów liczba beneficjantów

CEL OPERACYJNY 1.2

Zmniejszenie liczby osób i rodzin zagrożonych uzależnieniami oraz patologiami społecznymi

Problemy: zwrost zjawiska nadużywania alkohlou oraz innych środków uzależniających także wśród dzieci i młodzieży , oraz towarzyszące temu patologie społeczne

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
1.2.1	Analiza i monitoring stanu zagrożenia od uzależnień w gminie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły, GOPS, Policja, jednostki samorządu terytorialnego	Ilość przeprowadzonych badań
1.2.2	Tworzenie i realizacja gminnych programów profilaktycznych i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły, GOPS, Policja, jednostki samorządu terytorialnego	liczba programów liczba uczestników
1.2.3	Realizacja programów profilaktycznych w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły	liczba programów liczba uczestników
1.2.4	Wspieranie powstawania grup samopomocowych AA	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, organizacje pozarządowe	liczba wspartych projektów liczba beneficjantów
1.2.5	Wspieranie poradnictwa specjalistycznego dla osób wychodzących z alkoholizmu i osób współuzależnionych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, GOPS, Punkt Pomocy Kryzysowej, jednostki samorządu terytorialnego, inne instytucje,organizacje pozarządowe	liczba porad liczba beneficjantów
1.2.6	Aktywizacja osób uzależnionych i współuzależnionych do podejmowania leczenia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy; GOPS, Punkt Konsultacyjny GKRPA, organizacje pozarządowe	liczba wspartych projektów liczba beneficjantów
1.2.7	Wspieranie letniego i zimowego wypoczynku dzieci z rodzin wysokiego ryzyka	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły, GOPS, organizacje pozarządowe	liczba wspartych projektów liczba uczestników

1.2.8	Zapewnienie dzieciom z rodzin wysokiego ryzyka opieki w świetlicach wychowawczo – opiekuńczych z elementami socjoterapii	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, Szkoły	liczba dzieci objętych pomocą
1.2.9	Edukacja sprzedawców w zakresie przestrzegania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Policja	Liczba szkoleń, liczba przekazanych materiałów, liczba przedsiębiorców objętych akcją
1.2.10	Promowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień i nałogów	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, instytucie, organizacje pozarządowe	Liczba projektów, liczba beneficjentów, liczba uczestników
1.2.11	Wsparcie działaności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły, GOPS, GOK, organizacje pozarządowe, poradnie specjalistyczne	Liczba uczestników , liczba programów , liczba organizacji
1.2.12	Podnoszenie kompetencji do udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie wśród : pracowników socjlanych , nauczycieli, pedagogów ,policji , lekarzy , pielęgniarek poprzez szkolenia , kursy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, GOPS, GOK, organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń , liczba uczestników ,

CEL OPERACYJNY 1.3

Integracja społeczna

Problemy: Obawa przed samotnością i izolacją , brak zajęc oraz możliwości do spotkań i integracji ,wzrost liczby samotnych osób sartszych wymagajacych usług opiekuńczych

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
1.3.1	Promowanie oraz rozwój idei wolontariatu dla osób starszych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, Szkoły, Kościoły, , Gminny Ośrodek Kultury,, Jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe	liczba wdrożonych projektów, liczba zaangażowanych instytucji
1.3.2	Zapewnienie systemu usług opiekuńczych dla mieszkańców - pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, organizacje pozarządowe, inne instytucje Służba zdrowia,	Liczba oraz rodzaj świadczonych usług, Liczba świadczeniobiorców
1.3.3	Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych dla osób starszych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców gminy	2009- oraz w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Kultury, Szkoły, Kościoły,	Liczba zorganizowanych imprez,Liczba uczestników
1.3.4	Wsparcie działalności Klubu Seniora organizowanie wycieczek , spotkań	2009- oraz w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, GOK, Urząd Gminy Organizacje pozarządowe	Kwota dofinansowanie Liczba beneficjentów, ilośc spotkań ,imprez , zajęć
1.3.5	Wspieranie inicjatyw służących integracji międzypokoleniowej – wspólne wycieczki, place zabaw, spotkania przed świąteczne np. wigilie itp.	2009- oraz w horyzoncie czasowym działania strategii	Urząd Gminy, GOK, GOPS jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, inne instytucje	Liczba utworzonych plac zabaw, liczba wycieczek , liczba uczestników, liczba spotkań
1.3.6	Utworzenie domu pomocy społecznej , zapewniającą paliatywną opiekę	I półrocze 2015	Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe, inne instytucje	Liczba utworzonych placówek , liczba beneficjentów
1.3.7	Organizowanie szkoleń dla lokalnej społeczności zwiększające umiejętności np. komputerowych (szkolenia ,warsztaty, wyjazd studyjny, ect.)	2009- oraz w horyzoncie czasowym strategii	KGW, szkoły , inne istytucje	Ilość szkoleń , ilość uczestników ,warsztatów ,
1.3.8	Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę pomocy społecznej w celu lepszego rozpoznawania i reagowania na pojawiające się kwestie społeczne.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Rada i Urząd Gminy, jednostki organizacyjne samorządu gminnego i pomocy społecznej	Ilość szkoleń , ilość osób objęta szkoleniami

CEL OPERACYJNY 1.4

Zintegrowany system wsparcia osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej

Problemy: trudności i bariery uczestnictwa osob niepełnosprawnych w życiu społecznym **,**

Zapewnienie opieki i rehabilitacji osobom niepełnosprawnym

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
1.4.1	Likwidacja barier architektonicznych oraz komunikacyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, inne instytucje	Liczba zrealizowanych projektów
1.4.2	Promowanie i wspieranie rozwoju grup samopomocowych osób niepełosprawnych i członków ich rodzin	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, Szkoły, Kościoły, , Gminny Ośrodek Kultury,Jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe	liczba wdrożonych projektów liczba zaangażowanych instytucji, liczba grup samopomocowych , liczba uczestników
1.4.3	Organizowanie i wspieranie imprez integracyjno-kulturalno-rozrywkowych dla osób niepełnosprawnych z ludźmi sprawnymi	2009- w horyzoncie czasowym działania strategii	Organizacje pozarządowe, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, Szkoły, Kościoły	Liczba zorganizowanych imprez, Liczba uczestników, liczba zaangażowanych isntytucji
1.4.5	Wspieranie i współpraca z warsztatami terapii zajęciowej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy ,GOPS, jednostki samorządu terytorialnego, inne instytucje	Liczba warsztatów, Liczba świadczeniobiorców
1.4.6	Rozwijanie usług opiekuńczo-rehabiliatcyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy , Gminny Ośrodek Kultury, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, inne instytucje	Liczba uczestników, liczab rehabilitacji , liczba usług opiekunczych

CEL OPERACYJNY 1.5

Stworzenie zintegrowanego systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym ubóstwem

oraz aktywizacja świadczeniobiorców pomocy społecznej

Problemy: jednym z głównych powodów udzielania pomocy społecznej w gmnie Rzeczyca jest ubóstwo.

Niski dochód na członka rodziny w roku 2007 poniżej 351 zł.na jednego członka rodziny

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
1.5.1	Objęcie szczególną opieką i pomocą finansowo-rzeczowa osoby dotknięte ubóstwem, zagrożone wykluczeniem społecznym	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, inne instytucje, organizacje pozarządowe	liczba świadczeniobiorców, wielkość środków finasowych ,
1.5.2	Objęcie dzieci z rodzin dotkniętych ubóstwem opieką psychologiczno – pedagogiczną oraz socjoterapeutyczną	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, Szkoły, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Punkt Konsultacyjny, inne instytucje i organizacje pozarządowe	liczba porad, liczba dzieci objętych opieką
1.5.3	Wprowadzanie innowacyjnych metod pracy z długotrwałym świadczeniobiorcą , tworzenie i realizacja programów pomocy prowadzących do usamodzielnienia	Do 2011 roku oraz w horyzoncie czasowym działania strategii	GOPS Organizacje pozarządowe	Liczba programów Liczba uczestników
1.5.4	Organizacja wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci z rodzin dotkniętych ubóstwem	2009- w horyzoncie czasowym działania strategii	GOPS, GOK, organizacje pozarzadowe	liczba świadzczeniobiorców, liczba kolonii,

1.5.5	Objęcie programem dożywiania osoby i rodziny dotknięte ubóstwem	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, Szkoły	liczba świadczeniobiorców, wielkość środków finansowych
1.5.6	Inicjowanie powstawania i wspierania grup samopomocowych wśród rodzin	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, Szkoły, inne instytucje i organizacje pozarządowe	liczba uczestników , liczba spotkań, liczba grup
1.5.7	Utworzenie ogólnodostępnej świetlicy środowiskowej oraz zatrudnienie terapeuty, psychologa itp.	Ipółrocze 2015 roku	Urząd Gminy, GOPS	Liczba uczestników
1.5.8	Zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć wyrównawczych w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Szkoły, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, inne instytucje	Liczba uczestników, liczba zjęć
1.5.9	Wspieranie warsztatów aktywizacji zawodowych szkolenia zawodowe dla klientów pomocy społecznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy; Powiatowy Urząd Pracy; GOPS Organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń Liczba uczestników

CEL GŁÓWNY / STRATEGICZNY 2

Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz inwestowanie w rozwój dzieci i młodzieży

CEL OPERACYJNY 2.1

Podniesienie świadomości opiekuńczo-wychowawczej rodziny

Problemy: bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych,

Niewydoloność materialna rodziny,

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
2.1.1	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, GOPS, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Kościoły, Organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	liczba zrealizowanych szkoleń, liczba uczestników
2.1.2	Promowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny np. poprzez pogadanki , szkolenia, projekty na rzecz rodziny	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, GOPS, Kościoły, Organizacje pozarządowe, Jednostki samorządu terytorialnego	liczba wdrożonych projektów, liczba zaangażowanych instytucji, Liczba uczestników
2.1.3	uświadamianie młodzieży w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej poprzez programy np. wychowanie do życia w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, GOPS, Kościoły, , Organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, Media	liczba wdrożonych projektów,liczba zaangażowanych instytucji
2.1.4	Praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegającej na dignozie w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskiej , zaniedbań względem dzieci	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS , organizacje pozarządowe	Liczba rodzin , liczba porad , efekty wsparcia
2.1.5	Pomoc finansowa na zkup podręczników , pomocy szkolnych odzieży itp.	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GOPS, inne instytucje, szkoły	Liczba rodzin objeta pomocą ilość przeznaczonych środków finansowych
2.1.6	Zwiększenie czasu pracy socjalnej oraz zatrudnienie pracownika socjalnego	2009- oraz w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy , GOPS	Liczba pracowników ,

CEL OPERACYJNY 2.2

Inwestowanie w młodzież poprzez prawidłowe spędzanie wolnego czasu

Problemy; zbyt mało form zorganizowanego spędzania czasu wolnego,

Brak zajęć edukacyjncych poza lekcyjnych i pozaszkonych ,

Brak możliwości rozwijania zainteresowań muzycznych , tanecznych, itp.

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
2.3.1	Zwiększenie świadomości w zakresie prawidłowego zagospodarowania czasu wolnego(wpieranie i realizacja projektów na rzecz promocji zagospodarowania czasu wolnego, promocja lokalnych ofert	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe, Media, jednostki samorządu terytorialnego, Gminny Ośrodek Kultury, świetlice środowiskowe	Liczba wdrożonych projektów, liczba zaangażowanych instytucji
2.3.2	Promowanie aktywnego wypoczynku rodzinnego (zajęcia sportowe, wycieczki, itp.).	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe, Media, Jednostki samorządu terytorialnego, Gminny Ośrodek Kultury , Kluby Sportowe	Liczba wdrożonych projektów,liczba zaangażowanych instytucji, liczba uczestników,
2.3.3	Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki samorządu terytorialnego, Brzeskie Centrum Kultury, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych imprez, Liczba uczestników
2.3.4	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kół zainteresowań, i ich doposażenie (np. sprzęt muzyczne , stroje ludowe i inne przybory itp.)	2009- w horyzoncie czasowym działania strategii	Szkoły, Świetlice, Gminny Ośrodek Kultury,	Liczba oraz rodzaj zajęć kół zainteresowań, liczba uczestników
2.3.5	Integracja grup wiekowych poprzez np. organizowanie wspólnych wycieczek , spotkani przed świątecznych, plac zabaw	2009- w horyzoncie czasowym działania strategii	GOPS, GOK, KGW ,Klub Seniora	Liczab uczestników ,liczba zorganizowanych spotkań , korzyści dla młodzieży
2.3.6	Organizowanie konkursów ,zawodów oraz innych form cyklicznych zajęć	2009- w horyzoncie czasowym działania strategii	Szkoły, Kościoły, Gminny Ośrodek Kultury,LZS jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych konkursów ,zawodów , liczba uczestników

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
2.3.7	Doposażenie istniejących świetlic w sprzęt do zajęć z dziećmi i młodzieżą,oraz wyłonienie liderów lokalnych	2009 - w horyzoncie czasowym działania strategii	KGW, Lider , inne organizacje, LZS,	Ilość świetlic objęta wsparciem , ilość zakupionego sprzętu

CEL GŁÓWNY / STRATEGICZNY 3

Poprawa bezpieczeństwa i ochrona zdrowia mieszkańców gminy

CEL OPERACYJNY 3.1

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w gminie

Problemy : Brak w gminie Posterunku Policji ,

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
3.1.1	Zwiększenie liczby patroli Policji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Komisariat Policji w Czerniewicach	Liczba patroli
3.1.2	Zmniejszanie przestępczości i minimalizacji zagrożeń w gminie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Komisariat Policji w Czerniewicach	Liczba zrealizowanych działań
3.1.3	Rozwój systemu monitoringu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Komisariat Policji w Czerniewicach, KPP w Tomaszowie Maz.	Liczba zainstalowanych kamer, liczba ulic i terenów objętych monitoringiem
3.1.4	Wspieranie i współorganizowanie działań informacyjnych i prewencyjnych, mających na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców gminy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Policja , Urząd Gminy, media	Liczba zrealizowanych projektów

CEL OPERACYJNY 3.2

Podniesienie świadomości mieszkańców gminy o konieczności ochrony zdrowia

Problemy: niska świadomość o korzystania z profilaktyki zdrowotnej,

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
3.2.1	Prowadzenie i wspieranie działań z zakresu profilaktyki zdrowia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, GOPS, Szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe	liczba zrealizowanych projektów,liczba zaangażowanych instytucji, liczba uczestników
3.2.2	Promowanie zdrowego stylu życia i realizacja programów prozdrowotnych, rozwijanie indywidualnych umiejętności kontroli zdrowia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, jednostki samorządu terytorialnego, inne instytucje i organizacje pozarządowe	liczba zrealizowanych projektów, liczba zaangażowanych instytucji, liczba uczestników
3.2.3	Minimalizowanie zaburzeń i opóźnień w rozwoju dzieci i młodzieży poprzez pomoc psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną	2009- oraz w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy,, Szkoły, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, inne instytucje	liczba projektów, liczba porad, liczba uczestników
3.2.4	Promowanie edukacji zdrowotnej, pogadanki , pisma ulotki , spotkania	2009- w horyzoncie czasowym działania strategii	Szkoły, Urząd Gminy, , inne instytucje i organizacje pozarządowe	liczba zrealizowanych projektów, liczba zaangażowanych instytucji, liczba uczestników

CEL OPERACYJNY 3.3

Zwiększenie dostępności do usług medycznych w gminie

Problemy: brak dostępu do lekarzy specjalistów,

Zwiększenie usług medycznych,

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Mierniki/Wskaźniki
3.3.1	Monitorowanie dostępu do usług medycznych w gminie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, NZOZ, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe	Liczba przeprowadzonych badań, liczba podjętych działań
3.3.2	Monitorowanie zapotrzebowania na dostęp do specjalistycznych usług medycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	NFZ, NZOZ ,Urząd Gminy,, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe	Liczba przeprowadzonych badań, liczba podjętych działań
3.3.3	Organizowanie badań profilaktycznych dla mieszkańców	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	NFZ, NZOZ, Jednostki samorządu terytorialnego	Liczba wspartych projektów, liczba beneficjentów, liczba badań

VIII. MONITOROWANIE I PROCES AKTUALIZACJI STRATEGII.

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2015 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Gminy Rzeczyca kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego monitorowania zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Za koordynację wdrażania strategii odpowiadał będzie zespół powołany przez wójta odrębnym zarządzeniem, a w jego skład mogą wejść m.in.: sekretarz Gminy, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciel Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, radni, przedstawiciel niepubliczengo zakładu opieki zdrowotnej, przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno – gospodarczych, zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów.

Dlatego raz co roku przygotowywany będzie szczegółowy plan działań realizacji strategii określający działania stałe oraz priorytetowe do realizacji w danym roku wraz z określeniem wskaźników zmiany jaka zaistnieje w gminie.

Cel strategiczny Cel operacyjny	Działania	Realizator działania/koordynator	Wskaźniki a) rezultatu (co się zmieni w wyniku realizowanych działań) b) liczbowe

Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada Urząd Gminy. Monitoring wybranych bądź wszystkich działań odbywa się min. raz do roku poprzez przygotowanie i prezentację mieszkańcom wyników realizowanych działań strategii.

Aktualizacji strategii będzie dokonywał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeczycy. Procedura aktualizacji strategii będzie wdrażania na wniosek Wójta , Rady Gminy , przedstawicieli sołectw ,innych instytucji (szkoły, NZOZ itp.) oraz organizacji pozarządowych i podlegać będzie uchwaleniu przez Radę Gminy Rzeczyca.

Tabela do prezentacji realizacji poszczególnych działań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Rzeczyca na lata 2008 -2015.

Cele operacyjne	Działania	Mierniki / Wskaźniki	Rok				Źródło informacji
			2008				

IX. FINANSOWANIE STRATEGI

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można podzielić na cztery grupy:

1. Pierwszą grupę stanowią środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy, w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii.
2. Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.
3. Środki finansowe i rzeczowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych.
4. środki finansowae z źródeł pozabudżetowych w tym w szczególności środki pochodzące z Unii Europejskiej i innych instytucji i programów międzynarodowych
5. Środki pochodzące ze Starostwa Powiatowego.
6. Środki finansowe innych jednostek samorządu terytorialnego i instytucji.
7. Fundusze inwestorów prywatnych .